

Från: Nina Rico <nina.rico@regeringskansliet.se>
Skickat: den 14 februari 2024 11:20
Till: bolagsverket@bolagsverket.se; huvudregistrator; info@finansbolagen.se; finansinspektionen; forvaltningsrattenistockholm; imy; registrator; justitieombudsmannen@jo.se; kammarrattenistockholm; konkurrensverket; konsumenternas@konsumenternas.se; konsumentverket; info; registrator kansli; Regelrådet; riksgalden; info@sparbankerna.se; info@swedishbankers.se; info@advokatsamfundet.se; remiss@advokatsamfundet.se; hanna.wetter@simpt.se; info@sverigeskonsumenter.se; registratorn@riksbank.se; info@swedishblockchain.se; louise.grabo@swefintech.se; sakerhetspolisen@sakerhetspolisen.se; registrator

Kopia: Nils Friberg; Fredrik Opander; Erik Lenntorp; Lotta Hardvik Cederstierna; Helene Ohlsson; FI Registrator; FI Redaktionen; Catharina Nyström

Ämne: REMITTERING Promemorian En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar
Bifogade filer: Promemoria En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar TGA_WEBB.pdf; Remissmissiv - Promemorian En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Kategorier: Björn
AppServerName: p360_prod
DocumentID: RR 2024-39:01
DocumentIsArchived: -1

Du får inte e-post ofta från nina.rico@regeringskansliet.se. [Se varför det här är viktigt.](#)

Härmed remitteras:

Promemorian En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 14 maj 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till nils.friberg@regeringskansliet.se. Ange diarienummer Fi2024/00366 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

Kind regards/vänliga hälsningar

Nina Rico

Kanslisekreterare
Finansdepartementet
Enheten för försäkring, pension – och

myndighetsstyrning
SE-103 39 Stockholm Stockholm
Tel. +46 8 405 5330
nina.rico@regeringskansliet.se
www.government.se

Finansdepartementet

Promemorian En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar

Remissinstanser

1. Bolagsverket
2. Ekobrottsmyndigheten
3. Finansbolagens Förening
4. Finansinspektionen
5. Förvaltningsrätten i Stockholm
6. Integritetsskyddsmyndigheten
7. Justitiekanslern
8. Justitieombudsmannen
9. Kammarrätten i Stockholm
10. Konkurrensverket
11. Konsumenternas Bank- och finansbyrå
12. Konsumentverket
13. Myndigheten för digital förvaltning
14. Polismyndigheten
15. Regelrådet
16. Riksgäldskontoret
17. Sparbankernas Riksförbund
18. Svenska Bankföreningen
19. Sveriges advokatsamfund

20. Svenska institutet mot penningtvätt
21. Sveriges konsumenter
22. Sveriges riksbank
23. Swedish Blockchain Association
24. Swedish FinTech Association
25. Säkerhetspolisen
26. Åklagarmyndigheten

Remissvaren ska ha kommit in till Finansdepartementet **senast den 14 maj 2024**. Svaren bör lämnas per e-post till fi.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till nils.friberg@regeringskansliet.se. Ange diarienummer FI2024/00366 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria [Svara på remiss \(SB PM 2021:1\)](#). Den kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Lotta Hardvik Cederstierna
Rättschef

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

Fi2024/00366

En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar

Februari 2024

Innehållsförteckning

Promemorians huvudsakliga innehåll	4
1 Lagförslag	5
1.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar	5
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet	14
1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål	15
1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse	16
1.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	19
1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	20
1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar	24
1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	27
2 Ärendet	32
3 Kryptotillgångar	32
3.1 Vad är en kryptotillgång?	32
3.2 Mica-förordningen	33
3.3 TFR-förordningen	35
4 Allmänna utgångspunkter	36
4.1 En ny lag	36
4.2 Hänvisningar till Mica-förordningen	37
4.3 Finansinspektionen utses till behörig myndighet	37
4.4 Tillämpning av marknadsföringslagen	38
4.5 Hantering av personuppgifter	39
4.6 Tystnadsplikt och uppgiftsskyldighet	40
5 Tillsyn	42
5.1 Tillsynens omfattning	42
5.2 Uppgifter till Finansinspektionen	43
5.3 Platsundersökning	44
5.4 Tillfälligt förbud	44
5.5 Marknadsmissbruk	45
5.6 Information	46
5.7 Avgifter	47
5.8 Bemyndigande om produktintervention	48
6 Ingripanden	48
6.1 Överträdelse ska kunna leda till ingripanden	48
6.2 Ingripanden mot den som har åsidosatt sina skyldigheter enligt Mica-förordningen	49

6.3	Ingripanden mot vissa företrädare	52
6.4	Beräkning av sanktionsavgift	54
6.5	Ytterligare ingripandemöjligheter vid marknadsmissbruk.....	57
6.6	Val av åtgärd	57
6.7	Verkställighet av beslut om sanktionsavgift.....	59
7	Överklaganden	60
8	Penningtvätt och finansiering av terrorism	62
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	63
10	Konsekvensanalys.....	65
11	Författningskommentar.....	67
11.1	Förslaget till lag om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar	67
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet.....	87
11.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål	88
11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse.....	88
11.5	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	90
11.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	91
11.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar.....	93
11.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism	95
Bilaga 1	Mica-förordningen.....	100
Bilaga 2	TFR-förordningen	101
Bilaga 3	Parallelluppställning.....	102

Promemorians huvudsakliga innehåll

Kampen mot brottslighet är en av regeringens viktigaste prioriteringar. I det avseendet är det centralt att se till att det finansiella systemet inte missbrukas av kriminella.

Handel med kryptotillgångar är en verksamhet som kriminella använder för att exempelvis tvätta brottsvinster eller återinvestera brottsvinster i kriminell verksamhet. Från och med den 30 december 2024 gäller EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar (Mica-förordningen) och EU:s förordning om information som ska åtfölja överföringar av medel (TFR-förordningen) i Sverige.

Mica-förordningen fastställer enhetliga regler för utgivare och tillhandahållare av tjänster för kryptotillgångar på EU-nivå medan TFR-förordningen reglerar vilken sorts information om avsändare och mottagare som ska åtfölja överföringar av medel i syfte att sådana transaktioner inte ska kunna genomföras anonymt. EU-förordningarna skapar förutsättningar för kontroll av verksamhet med kryptotillgångar.

I promemorian föreslås vissa lagändringar som krävs för att komplettera EU-förordningarna i svensk rätt. I huvudsak innebär lagändringarna nya bestämmelser om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter och om ingripanden och sanktioner gentemot företag som bedriver verksamhet som omfattas av Mica-förordningen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 30 december 2024.

1 Lagförslag

1.1 Förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens syfte

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

Behörig myndighet

2 § Finansinspektionen är behörig myndighet enligt EU-förordningen.

Sanktioner vid utebliven eller bristfällig information

3 § Den information som ska lämnas till kunder och allmänheten enligt artiklarna 30, 76.9 och 78.3 i EU-förordningen och i en vitbok enligt artikel 6, 19 eller 51 i EU-förordningen ska anses vara väsentlig vid tillämpningen av 10 § tredje stycket marknadsföringslagen (2008:486). Detsamma gäller information som ska lämnas i marknadsföringsmaterial enligt EU-förordningen.

Bestämmelserna i 29–36 §§ marknadsföringslagen om marknadsstörningsavgift ska inte tillämpas vid utebliven information enligt första stycket.

Tystnadsplikt

4 § Den som är eller har varit knuten till ett företag som omfattas av EU-förordningen som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget har fått veta om någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden.

Uppgiftsskyldighet

5 § Ett företag som omfattas av EU-förordningen ska utan dröjsmål lämna uppgifter i elektronisk form om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en utredning om självständigt förverkande begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig

hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

Meddelandeförbud

6 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 5 § får besluta att företaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 5 § eller att det pågår en förundersökning, en utredning om självständigt förverkande, ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder. Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott eller självständigt förverkande inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp eller den utländska myndighet som har utfärdat utredningsordern samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

Ansvarsbestämmelse

7 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 6 §.

2 kap. Tillsyns- och utredningsbefogenheter

Tillsynens omfattning

1 § Finansinspektionen har tillsyn över att företag som omfattas av EU-förordningen följer

1. EU-förordningen,
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,
3. denna lag, och
4. andra författningar som reglerar verksamheten.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att företagens ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven enligt EU-förordningen.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om verksamheter som står under Europeiska bankmyndighetens tillsyn.

Uppgifter till Finansinspektionen

2 § Ett företag som omfattas av EU-förordningen ska lämna Finansinspektionen de uppgifter som inspektionen begär för sin tillsyn.

Platsundersökning

3 § Om det är nödvändigt för tillsynen får Finansinspektionen genomföra en undersökning hos ett företag som omfattas av EU-förordningen.

Förbud

4 § Om det finns skälig anledning att anta att EU-förordningen kommer att överträdas, får Finansinspektionen förbjuda

1. erbjudande om kryptotillgångar till allmänheten, eller
2. handel med kryptotillgångar. Finansinspektionen får tillfälligt förbjuda ett företag som omfattas av EU-förordningen att vidta en åtgärd, om

1. åtgärden strider mot EU-förordningen,
2. det finns skälig anledning att anta att EU-förordningen har överträtts eller kommer att överträdas, eller
3. åtgärden är skadlig för företagets kunders intressen.

Marknadsmisbruk

5 § För övervakning av att bestämmelserna i artiklarna 86–92 i EU-förordningen följs får Finansinspektionen tillämpa de tillsyns- och utredningsbefogenheter som följer av 3 kap. 1 och 7 §§ och 4 kap. lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmisbruksförordning.

Information

6 § Finansinspektionen ska informera allmänheten om sin tillsynsverksamhet.

Om den information som ska lämnas av ett företag som omfattas av EU-förordningen till kunder enligt EU-förordningen är bristfällig, felaktig eller vilseledande, får Finansinspektionen offentliggöra korrekta uppgifter.

Avgifter

7 § För att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt EU-förordningen och denna lag ska företag som avses i 1 § betala årliga avgifter.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt EU-förordningen.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifterna.

Bemyndigande

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att enligt artikel 105 i EU-förordningen förbjuda eller begränsa dels marknadsföring, distribution eller försäljning av vissa kryptotillgångar, dels verksamhet som rör kryptotillgångar .

3 kap. Ingripanden

Överträdelser

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot ett företag som omfattas av EU-förordningen och som har åsidosatt sina skyldigheter enligt

1. EU-förordningen,
2. förordning (EU) 2023/1113,
3. denna lag,
4. andra författningar som reglerar verksamheten,
5. bolagsordning, stadgar eller reglemente, eller
6. interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar verksamheten.

Första stycket gäller inte i fråga om verksamheter som står under Europeiska bankmyndighetens tillsyn.

Finansinspektionen ska ingripa mot den som utan auktorisation eller registrering bedriver verksamhet som omfattas av EU-förordningen.

Olika typer av ingripanden

2 § Ett ingripande sker genom beslut om

1. föreläggande att inom viss tid vidta en viss åtgärd eller upphöra med ett visst agerande,
2. anmärkning, eller
3. vid allvarliga överträdelser, återkallelse av auktorisation eller avregistrering eller, om det är tillräckligt, varning.

Ett ingripande får inte ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

3 § Om ett beslut om anmärkning eller varning har meddelats får Finansinspektionen besluta att den som har gjort sig skyldig till överträdelsen ska betala en sanktionsavgift.

Vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i EU-förordningen får Finansinspektionen meddela ett beslut om sanktionsavgift utan att ett beslut om anmärkning eller varning har meddelats.

4 § Om ett företags auktorisation har återkallats får Finansinspektionen besluta hur rörelsen ska avvecklas.

Ett beslut om återkallelse får förenas med ett förbud att fortsätta rörelsen.

Om ett företags auktorisation har återkallats får Finansinspektionen förelägga företaget att överlåta sina avtal med kunder till ett företag som har auktorisation. Av ett sådant föreläggande ska det framgå att kunden och det mottagande företaget ska samtycka till överlåtelsen.

5 § Om ett företag som omfattas av EU-förordningen har åsidosatt sina skyldigheter enligt 1 § första stycket får Finansinspektionen ingripa mot den som ingår i dess styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Ingripande sker genom en eller båda av följande sanktioner:

1. att den fysiska personen under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem i ett företag som omfattas av EU-förordningen, eller

2. sanktionsavgift.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om företagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

6 § Vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i EU-förordningen

1. får Finansinspektionen ingripa mot

a) en fysisk person genom beslut om sanktionsavgift, och

b) en fysisk person som vid tidpunkten för överträdelsen var verksam hos ett företag som omfattas av EU-förordningen genom att den fysiska personen under högst tio år eller, vid upprepade överträdelser, för längre tid än tio år inte får handla med kryptotillgångar för egen räkning, och

2. ska den som har gjort en vinst eller undvikit en förlust betala ett belopp som motsvarar vinsten eller den förlust som undvikits, om beloppet kan fastställas.

Beloppet enligt första stycket 2 tillfaller staten.

Sanktionsföreläggande

7 § Frågor om ingripande mot fysiska personer enligt 5 § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

8 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,

2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,

3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och

4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

9 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot företaget för samma överträdelse.

Ett sanktionsföreläggande är utan verkan, om föreläggandet inte har delgetts den som det riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum. I ett sådant fall får inte heller någon sanktion enligt första stycket beslutas.

Sanktionsavgifter

10 § Sanktionsavgiften för en juridisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade
 - a) 5 000 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83 i EU-förordningen,
 - b) 2 500 000 euro vid överträdelser av artikel 88 i EU-förordningen,
 - c) 15 000 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 89–92 i EU-förordningen,
2. en andel av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå som motsvarar
 - a) 3 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14 i EU-förordningen,
 - b) 5 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 59, 60, 64 och 65–83,
 - c) 12,5 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46, 47, 48–51 och 53–55 i EU-förordningen,
 - d) 2 procent vid överträdelser av artikel 88 i EU-förordningen,
 - e) 15 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 89–91 i EU-förordningen, och
3. ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa, och som motsvarar
 - a) två gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46, 47, 48–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83, i EU-förordningen, och
 - b) tre gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i EU-förordningen.

11 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade
 - a) 700 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83,
 - b) 1 000 000 euro vid överträdelser av artikel 88 i EU-förordningen,
 - c) 5 000 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 89–92 i EU-förordningen, och
2. ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa, och som motsvarar
 - a) två gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46, 47, 48–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83 i EU-förordningen, och
 - b) tre gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i EU-förordningen.

12 § Vid andra överträdelser än de som följer av 10 och 11 §§ ska sanktionsavgiften för en fysisk eller juridisk person fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade 5 000 000 euro,

2. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

3. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa.

13 § Sanktionsavgiften får inte vara så stor att företaget därefter inte uppfyller kraven i EU-förordningen.

Om en överträdelse har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas när den högsta sanktionsavgiften ska beräknas enligt 10- och 12 §§.

Sanktionsavgiften tillfaller staten.

Val av ingripande

14 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, överträdelsens inverkan på kunders intressen, andra skador som uppstått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

15 § Utöver det som anges i 14 § ska det i försvårande riktning beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse av regelverket. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om den som har begått överträdelsen

1. i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. snabbt upphört med överträdelsen eller snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

16 § Finansinspektionen får avstå från ingripande, om

1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,

2. rättelse sker,

3. någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot den som begått överträdelsen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller

4. det finns andra särskilda skäl.

17 § När sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 14 och 15 §§ samt till företagets eller dess företrädares finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst som företaget eller den fysiska personen gjort till följd av överträdelsen.

Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

18 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller inom den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i första stycket. Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tiden, ska Finansinspektionen lämna avgiften för indrivning.

En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

4 kap. Överklagande och vite

1 § Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande enligt denna lag får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

2 § Om Finansinspektionen inte meddelar beslut om auktorisation inom sex månader från det att en fullständig ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av allmän förvaltningsdomstol om att ärendet onödigt uppehålls.

En begäran om en förklaring som avses i första stycket ska göras hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande av domstolens beslut till kammarrätten.

Om Finansinspektionen inte har meddelat ett beslut om auktorisation enligt artikel 16 i EU-förordningen inom sex månader, eller beslut om auktorisation enligt artikel 59 i EU-förordningen inom tre månader från det att en förklaring enligt första stycket har lämnats, ska ansökan anses ha avslagits.

Vite

3 § Ett beslut om föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

1. Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

2. Genom lagen upphävs lagen (2024:000) om prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

3. Ingripande enligt denna lag får inte ske för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

4. Ett företag som före den 30 december 2024 bedriver verksamhet som kräver auktorisation enligt artikel 63 i EU-förordningen ska få fortsätta att bedriva verksamhet till och med den 30 september 2025. Om ett sådant företag före den 1 oktober 2025 har gett in en ansökan om auktorisation,

får företaget fortsätta med verksamheten till den tidpunkt som en ansökan om auktorisation har prövats slutligt.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §²

I denna lag avses med

1. valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,

2. annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som består i förvaltning av eller handel med virtuell valuta eller som huvudsakligen består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, och

3. finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling eller annan finansiell verksamhet, och

4. kvalificerat innehav: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

¹ Lagen omtryckt 2004:319.

Senaste lydelse av lagens rubrik 2017:639

² Senaste lydelse 2023:824.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 10 § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2023/24:8

Föreslagen lydelse

5 kap.

10 §¹

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i

– 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument,

– 2 kap. 20 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

– 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

– 6 kap. 8 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,

– 1 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

– 3 kap. 14 § lagen (2010:751) om betaltjänster,

– 19 kap. 46 § försäkringsrörelselagen (2010:2043),

– 3 kap. 14 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

– 8 kap. 25 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

– 6 kap. 11 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,

– 16 kap. 37 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

– 1 kap. 7 § lagen (2021:899) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering,

– 1 kap. 6 § lagen (2022:1746) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en paneuropeisk pensionsprodukt (PEPP-produkt),

och

– 1 kap. 4 § lagen (2023:0000) om clearing och avveckling av betalningar,

– 1 kap. 4 § lagen (2023:0000) om clearing och avveckling av betalningar, och

– 1 kap. 5 § lagen (2024:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

I de lagar som anges i första stycket finns även bestämmelser om meddelandeförbud och ansvarsbestämmelser för den som bryter mot ett sådant förbud.

Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

¹ Senaste lydelse 2022:1754.

1.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 1 a § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

1 a §¹

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstitutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,

4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,

5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen,

6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen,

7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,

8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,

9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 och 430.2 i tillsynsförordningen,

10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,

11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,

12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,

13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,

14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,

15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,*

16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,*

17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,

18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,

19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,

20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att fallera,

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå,

23. omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och

a) har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

b) driver verksamhet med säkerställda obligationer utan tillstånd,

c) ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller 3 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 eller 15 § eller 16 § andra stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

d) låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med 3 kap. 16 § första stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

e) vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 a § lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

1.5 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 30 kap. 23 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

30 kap.

23 a §¹

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillsyn över efterlevnaden av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006* och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillsyn över efterlevnaden av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849* och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

¹ Senaste lydelse 2017:651.

1.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 8 § och 8 kap. 8 a, 15 a, 21, 23 a och 23 b §§ lagen (2010:751) om betaltjänster ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

8 §¹

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006 ska inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till en betalningsmottagares betalkonto som uteslutande möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om förutsättningarna enligt artikel 2.5 a–c i förordning (EU) 2015/847 är uppfyllda.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849 ska inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till en betalningsmottagares betalkonto som uteslutande möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om förutsättningarna enligt artikel 2.5 a–c i förordning (EU) 2023/1113 är uppfyllda.

8 kap.

8 a §²

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i betalningsinstitutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2015/847*.

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i betalningsinstitutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

¹ Senaste lydelse 2017:652.

² Senaste lydelse 2017:652.

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos ett betalningsinstitut, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

15 a §³

När det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2015/847*, ska den sanktionsavgift som kan beslutas enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

När det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*, ska den sanktionsavgift som kan beslutas enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av betalningsinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

21 §⁴

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 § att göra rättelse, om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte drivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847*.

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 § att göra rättelse, om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte drivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *förordning (EU) 2023/1113*.

Om ett utländskt företag som i Sverige tillhandahåller betaltjänster från en filial eller genom ett ombud enligt 3 kap. 26 § inte driver denna verksamhet i enlighet med bestämmelserna i denna lag, ska Finansinspektionen så snart det kan ske underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Finansinspektionen får förelägga företaget att göra rättelse om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte drivs i enlighet med 4 och 5–5 b kap.

³ Senaste lydelse 2017:652.

⁴ Senaste lydelse 2018:175.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att påbörja nya betalningstransaktioner här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

23 a §⁵

Vid en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2015/847*, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad betaltjänstleverantör som är en juridisk person genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

Vid en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad betaltjänstleverantör som är en juridisk person genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

Om den registrerade betaltjänstleverantören är en fysisk person, får sanktionsavgift beslutas endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaksamhet orsakat överträdelsen.

Avgiften tillfaller staten.

23 b §⁶

Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i en registrerad betaltjänstleverantörs styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder betaltjänstleverantören, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade betaltjänstleverantören har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2015/847*.

Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i en registrerad betaltjänstleverantörs styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder betaltjänstleverantören, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade betaltjänstleverantören har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*.

⁵ Senaste lydelse 2017:652.

⁶ Senaste lydelse 2017:652.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en registrerad betaltjänstleverantör, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

1.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

Härigenom föreskrivs att 5 kap. 8 a, 15 a, 21, 23 a och 23 b §§ lagen (2011:755) om elektroniska pengar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

8 a §¹

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i styrelsen för institutet för elektroniska pengar eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006.*

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i styrelsen för institutet för elektroniska pengar eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849.*

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

15 a §²

När det är fråga om överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2015/847* ska sanktionsavgiften som kan beslutas

När det är fråga om överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113* ska sanktionsavgiften som kan beslutas

¹ Senaste lydelse 2017:655.

² Senaste lydelse 2017:655.

enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av institutets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller

3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

21 §³

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 och 28 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte drivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847*.

Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 och 28 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte drivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *förordning (EU) 2023/1113*.

Om ett utländskt företag som i Sverige ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial eller tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud enligt 3 kap. 26 §, inte driver denna verksamhet i enlighet med bestämmelserna i denna lag, ska Finansinspektionen så snart det kan ske underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Finansinspektionen får förelägga företaget att göra rättelse, om

1. det är fråga om ett företag som enligt 3 kap. 26 §

a) ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller

b) tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud i Sverige, och

2. utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte drivs i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. denna lag eller 4 och 5–5 b kap. lagen (2010:751) om betaltjänster.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten

³ Senaste lydelse 2018:176.

i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

23 a §⁴

Vid en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2015/847*, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad utgivare av elektroniska pengar genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

Avgiften tillfaller staten.

Vid en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad utgivare av elektroniska pengar genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

23 b §⁵

Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i den registrerade utgivarens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade utgivaren har befunnits ansvarig för överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2015/847*.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, systematisk eller upprepad och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

⁴ Senaste lydelse 2017:655.

⁵ Senaste lydelse 2017:655.

1.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

dels att 1 kap. 2 §, 3 kap. 4 och 18 §§, 5 kap. 4 § och 6 kap. 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 3 kap. 18 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §¹⁷

Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse, dock inte

a) sådan som drivs av försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller

b) tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,

5. försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av sådana försäkringsförmedlare som har tillstånd enligt 2 kap. 1 § den lagen eller bedriver verksamhet enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2 eller 3 § den lagen,

6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verksamheten uteslutande avser kontoinformationstjänster,

10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

13. verksamhet som leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster 13. verksamhet som

¹⁷ Senaste lydelse 2021:903

enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, om företaget är en juridisk person som är etablerad i Sverige,

a) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, om företaget är en juridisk person som är etablerad i Sverige,

b) leverantör av kryptotillgångstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,

14. verksamhet som fastighetsmäklare eller fastighetsmäklarföretag med särskild registrering för hyresförmedling eller fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2021:516),

15. spelverksamhet som bedrivs med licens eller registrering enligt spellagen (2018:1138),

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. verksamhet som advokat eller advokatbolag, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än den som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22, eller

24. yrkesmässig verksamhet som avser förmedling, förvaring eller handel med konstverk, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp uppgår till motsvarande 10 000 euro eller mer.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

3 kap.

4 §

En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för kundkännedom vid etableringen av en affärsförbindelse.

Om verksamhetsutövaren inte har en affärsförbindelse med kunden, ska åtgärder för kundkännedom vidtas

1. vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer,

2. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp, och

3. vid utförandet av sådana överföringar av medel som avses i artikel 3.9 i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 av den 20 maj 2015 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006*, om överföringen överstiger ett belopp motsvarande 1 000 euro.

3. vid utförandet av sådana överföringar av medel som avses i artikel 3.9 i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849*, om överföringen överstiger ett belopp motsvarande 1 000 euro.

18 §¹⁸

När en korrespondentförbindelse som innefattar betalning etableras mellan en verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–13 och ett kreditinstitut eller finansiellt institut från ett land utanför EES, ska verksamhetsutövaren utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–13 §§ åtminstone

1. inhämta tillräckligt med information om motparten för att kunna förstå verksamheten och utifrån offentligt tillgänglig information bedöma motpartens anseende och tillsynens kvalitet,

2. bedöma motpartens kontroller för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism,

3. dokumentera respektive instituts ansvar att vidta kontrollåtgärder och de åtgärder som det vidtar,

4. inhämta godkännande från en behörig beslutsfattare innan korrespondentförbindelsen ingås, och

5. förvissa sig om att motparten har kontrollerat identiteten på kunder som har direkt tillgång till konton hos kreditinstitutet eller det finansiella institutet och fortlöpande följer upp dessa kunder samt på begäran kan lämna relevanta kunduppgifter.

Därutöver ska en leverantör av kryptotillgångstjänster undersöka

¹⁸ Senaste lydelse 2021:903.

om motparten har tillstånd eller är registrerad för att driva sin verksamhet.

Om en leverantör av kryptotillgångstjänster i enlighet med 3 kap. 1 § första stycket avslutar en korrespondentförbindelse ska beslutet dokumenteras.

18 a §

Vid överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress ska en leverantör av kryptotillgångstjänster utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–13 §§

1. identifiera kundens motpart, kontrollera motpartens identitet och utreda om motparten har en verklig huvudman,

2. inhämta ytterligare information om kryptotillgångarnas ursprung och destination,

3. löpande och vid behov följa upp enstaka transaktioner för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism, eller

4. vidta andra åtgärder för att hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

5 kap.

4 §

Om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism får verksamhetsutövare bevara handlingar och uppgifter enligt 3 § under en längre tid än fem år. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga tio år.

Första stycket gäller också i fråga om handlingar och uppgifter som ska bevaras enligt artikel 16 i förordning (EU) 2015/847.

Första stycket gäller också i fråga om handlingar och uppgifter som ska bevaras enligt artikel 16 i förordning (EU) 2023/1113.

6 kap.

3 §

Om en verksamhetsutövare med huvudkontor i en annan stat inom EES tillhandahåller tjänster som avses i 1 kap. 2 § första stycket 6 eller 8 i Sverige, får Finansinspektionen besluta att verksamhetsutövaren ska utse en

Om en verksamhetsutövare med huvudkontor i en annan stat inom EES tillhandahåller tjänster som avses i 1 kap. 2 § första stycket 6, 8 eller 13 b i Sverige, får Finansinspektionen besluta att verksamhetsutövaren ska utse en

central kontaktpunkt i Sverige med ansvar för att säkerställa att bestämmelserna i denna lag följs. central kontaktpunkt i Sverige med ansvar för att säkerställa att bestämmelserna i denna lag följs.

4 §¹⁹

En verksamhetsutövare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

För verksamhetsutövare som omfattas av *förordning (EU) 2015/847* ska rapporteringssystemen även möjliggöra anmälningar av misstänkta överträdelser av bestämmelserna i den förordningen. För verksamhetsutövare som omfattas av *förordning (EU) 2023/1113* ska rapporteringssystemen även möjliggöra anmälningar av misstänkta överträdelser av bestämmelserna i den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.

¹⁹ Senaste lydelse 2019:774

2 Ärendet

Europaparlamentet och rådet har antagit förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, i det följande kallad Mica-förordningen, samt förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849, i det följande TFR-förordningen, se *bilaga 1* och *2*.

Avdelningen III och IV i Mica-förordningen ska tillämpas redan den 30 juni 2024. I promemorian Prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar (Fi2023/02846) föreslås de lagstiftningsåtgärder som krävs för att avdelningarna III och IV ska kunna tillämpas i Sverige. I den promemorian föreslås att Finansinspektionen ska vara behörig myndighet enligt Mica-förordningen samt att inspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar och anmälningar enligt förordningen.

I föreliggande promemoria föreslås de ytterligare lagstiftningsåtgärder som krävs för att Mica-förordningen i dess helhet och TFR-förordningen ska kunna tillämpas i Sverige.

3 Kryptotillgångar

3.1 Vad är en kryptotillgång?

En kryptotillgång är en digital representation av värde eller rättigheter som kan överföras eller förvaras elektroniskt genom så kallad distribuerade liggare. Investeringar i sådana tillgångar har ökat de senaste åren. Syftet med, och funktionerna hos, olika kryptotillgångar kan variera. En kryptotillgång har inget eget inneboende värde utan värderingen av en kryptotillgång är resultatet av en subjektiv bedömning som endast kan hänföras till den som köper tillgången. Skälen för någon att investera i en kryptotillgång kan vara av skilda slag.

Utgivning av kryptotillgångar har potentialen att effektivisera kapitalanskaffning, särskilt för små och medelstora företag. Vidare har en kryptotillgång som används som betalningsmedel potentialen att skapa billigare, effektivare och snabbare betalningar, särskilt vid gränsöverskridande betalningar, eftersom flera mellanhänder kan rationaliseras bort. Kryptotillgångar kan emellertid också användas för att tvätta brottsvinster eller återinvestera brottsvinster i kriminell verksamhet.

3.2 Mica-förordningen

Mica-förordningen har fyra målsättningar: 1) skapa rättssäkerhet, 2) främja innovation och utveckling, 3) införa lämpliga nivåer av konsument- och investerarskydd samt marknadsintegritet och 4) säkerställa finansiell stabilitet.

Syftet med Mica-förordningen är att fastställa enhetliga regler för utgivare och tillhandahållare av tjänster för kryptotillgångar på EU-nivå. Bestämmelserna i förordningen kommer att ersätta nationell reglering av kryptotillgångar där sådan finns. Tanken är att förordningen ska ta tillvara de positiva effekter som kryptotillgångar kan ge på de finansiella marknaderna, däribland billiga och snabba betalningar för framför allt gränsöverskridande transaktioner, nya finansieringsmöjligheter för små och medelstora företag och effektivare kapitalmarknader. Förordningen syftar också till att hantera risker för bl.a. finansiell stabilitet och monetär suveränitet som kan uppstå.

Förordningen innehåller nio avdelningar, vilka kortfattat kan beskrivas på följande sätt.

Avdelning I anger tillämpningsområde och definitioner. Kryptotillgångar delas i förordningen upp i tre typer, dels en sorts elektroniska pengar som kallas e-pengatoken, dels s.k. tillgångsanknutna token, dels andra kryptotillgångar än de båda nämnda. Alla kryptotillgångar och e-pengatoken som inte täcks av annan EU-reglering för finansiella tjänster omfattas av Mica-förordningen. Därutöver omfattas tillhandahållare av tjänster för kryptotillgångar i unionen av förordningen. Kryptotillgång är i förordningen definierat som en digital representation av ett värde eller av en rättighet som kan överföras och lagras elektroniskt med hjälp av teknik för distribuerade liggare eller liknande teknik (artikel 3.5).

Avdelning II reglerar erbjudanden och marknadsföring av andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken. Enligt förordningen får en person inte lämna erbjudanden till allmänheten i EU eller ansöka om godkännande för handel på en handelsplattform för sådana övriga kryptotillgångar, såvida inte personen är en juridisk person och bl.a. har publicerat en vitbok om sina kryptotillgångar och anmält denna till den nationella tillsynsmyndigheten där utgivaren har sin hemvist (artiklarna 4.1 och 8). Erbjudanden av mindre värde är undantagna från kravet att publicera kryptotillgångsvitbok, men utgivaren måste exempelvis alltid agera ärligt, rättvist, professionellt och transparent samt undvika intressekonflikter (artikel 14).

Det är utgivaren som ska motivera varför tillgången är just en kryptotillgång och inte ett finansiellt instrument enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (MiFID II) eller klassas som elektroniska pengar (artikel 8.4). Erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel eller de som driver en handelsplattform för andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken ska revidera sina offentliggjorda vitböcker om kryptotillgångar och, i tillämpliga fall, sitt offentliggjorda marknadsföringsmaterial, så snart det förekommer en ny

faktor av betydelse, sakfel eller väsentliga felaktigheter som kan påverka bedömningen av kryptotillgångarna (artikel 12.1).

Enligt förordningen får icke-professionella innehavare en ångerrätt som gäller i 14 dagar när de investerar i en kryptotillgång (artikel 13). Ångerrätten gäller dock inte om kryptotillgången har tagits upp till handel innan den icke-professionella innehavaren köpte dem (artikel 13.4).

Avdelning III innehåller bestämmelser om tillgångsanknutna token, vilket är en typ av kryptotillgång som inte är en e-pengatoken och som ska upprätthålla ett stabilt värde genom att hänvisa till ett annat värde eller en annan rättighet eller en kombination därav, inbegripet en eller flera officiella valutor (artikel 3.6). I avdelningen finns bestämmelser om auktorisering av utgivare och godkännande av nationella tillsynsmyndigheter (kapitel 1), generella krav för alla utgivare av tillgångsanknutna token (kapitel 2), krav på tillgångsreserver (kapitel 3), regler för förvärv av utgivare (kapitel 4), kriterier som Europeiska bankmyndigheten (Eba) ska använda för att avgöra om en tillgångsanknutna token ska anses betydande (kapitel 5), samt regler för ordnad avveckling av verksamheten (kapitel 6).

För att få auktorisation att ge ut tillgångsanknutna token måste utgivaren vara etablerad i Europeiska unionen (EU) och ha blivit godkänd av behörig myndighet (artikel 16.1). Vid bedömningen av en ansökan ska den nationella tillsynsmyndigheten samråda med Eba, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och Europeiska centralbanken (ECB). Om tillgången helt eller delvis baseras på en valuta som inte är euro, ska berörd centralbank rådfrågas (artikel 20). Nationella tillsynsmyndigheter kan vägra godkännande av en utfärdare av en tillgångsanknutna token t.ex. om den bedömer att det finns ett allvarligt hot mot finansiell stabilitet, penningpolitiska transaktionsmekanismer eller monetär suveränitet (artikel 21).

En viktig del, inte minst från ett tillsynsperspektiv, av regleringen i förordningen är att Eba ska klassificera en tillgångsanknutna token som betydande under vissa förutsättningar (artikel 43 och 44). Följden av detta blir att tillsynsansvaret övergår till Eba och att s.k. tillsynskollegier ska upprättas (artiklarna 117–138).

Det är Eba som tillsätter och leder tillsynskollegiet, som bl.a. ska bestå av tillsynsmyndigheten i medlemsstaten där utgivaren av tillgången är etablerad. Om utgivaren av tillgången är etablerad i en medlemsstat vars valuta inte är euro, eller om en valuta som inte är euro ingår i korgen av tillgångar som backar upp dess värde, ska den nationella centralbanken ingå i tillsynskollegiet (artikel 119). Om tillsynskollegiet upptäcker eventuella brister hos en utgivare kan de ge rekommendationer om åtgärder (artikel 120). Eba kan avfärda en rekommendation, men det ska i så fall motiveras (artikel 120.4).

Avdelning IV reglerar e-pengatoken, vilket är en typ av kryptotillgång som ska upprätthålla ett stabilt värde genom att hänvisa till värdet på en officiell valuta. För att kunna ge ut e-pengatoken på den europeiska marknaden, eller för att de ska kunna tas upp till handel på en handelsplattform, ska utgivaren vara auktoriserad som kreditinstitut eller som e-penninginstitut och anmäla en vitbok om kryptotillgångar till den behöriga myndigheten samt offentliggöra denna (artikel 48).

Även e-pengatoken kan klassificeras som betydande av Eba och kriterierna är desamma som för tillgångsanknutna token (artiklarna 56 och 57). För utgivare av e-pengatoken som klassats som betydande innehåller förordningen regler om förvaring av reservtillgångar, marknads-kommunikation, fondering och regler för avveckling (artikel 58).

Avdelning V innehåller regler för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Kryptotillgångstjänster är olika former av tjänster förförvaring, överföring och växling av kryptotillgångar, men även rådgivning och drift av handelsplattformar för kryptotillgångar (artikel 3.16). Den som vill tillhandahålla sådana tjänster i EU ska, enligt förordningen, ansöka om auktorisation för detta hos tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där företaget har sitt säte (artikel 59). Vissa finansiella institut, såsom kreditinstitut och värdepapperscentraler, får under vissa förutsättningar tillhandahålla kryptotillgångstjänster (artikel 60).

Vissa regler gäller för alla tillhandahållare av tjänster för kryptotillgångar, t.ex. skyldigheten att agera ärligt, rättvist och professionellt, krav på försiktighetsåtgärder, organisatoriska krav och skydd för kunders kryptotillgångar. Vidare finns bestämmelser om klagomålshantering, förebyggande av intressekonflikter och utkontraktering (artiklarna 66–74). Det finns även mer detaljerade regler som endast träffar vissa specifika kryptotillgångstjänster (artiklarna 75–82).

Avdelning VI hanterar marknadsmissbruk som involverar kryptotillgångar och innehåller förbud mot insiderhandel, olagligt röjande av insiderinformation samt marknadsmanipulation.

Avdelning VII behandlar frågan om tillsyn, befogenheter och samarbete mellan nationella tillsynsmyndigheter, Esmå och Eba. Anmälan av kryptotillgångsvitbok samt tillståndsgivning sköts av de nationella tillsynsmyndigheterna för samtliga kryptotillgångar och kryptotillgångstjänster.

Avdelning VIII gäller delegerade akter och i avdelning IX finns övergångsbestämmelser.

3.3 TFR-förordningen

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849 finns regler om de uppgifter om betalare och betalningsmottagare som ska åtfölja överföringar av medel, i alla valutor, i syfte att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ändringar har gjorts i denna förordning som främst innebär att även överföringar av kryptotillgångar ska omfattas. Ändringarna har ansetts motivera att förordningen av tydlighetsskäl även omarbetas. I den omarbetade förordningen (TFR-förordningen) görs även ändringar i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om

upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG, nedan kallat penningtvättsdirektivet (artikel 38 i TFR-förordningen).

4 Kompletterande bestämmelser i nationell rätt

4.1 En ny lag

Promemorians förslag: De bestämmelser som är nödvändiga för att komplettera EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar ska införas i en ny lag.

Skälen för promemorians förslag

En ny lag

Mica-förordningen fastställer enhetliga krav för utgivning av kryptotillgångar och tillhandahållande av kryptotillgångstjänster.

En EU-förordning är direkt tillämplig i varje medlemsstat. En sådan rättsakt varken ska eller får inkorporeras i eller transformeras till nationell rätt. Några särskilda åtgärder för att införliva förordningen med svensk rätt får Sverige därför inte vidta.

Förordningen förutsätter dock att medlemsstaterna inför vissa nationella bestämmelser. Det krävs bl.a. att varje medlemsstat utser en behörig myndighet som ska ansvara för att uppgifterna enligt förordningen utförs (artikel 93). Vidare krävs att den behöriga myndigheten ges de tillsyns- och utredningsbefogenheter som den enligt förordningen ska ha (artikel 94) samt att medlemsstaterna inför administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder mot överträdelser av förordningen (artikel 111).

På senare år har det antagits flera EU-förordningar som har kompletterats med bestämmelser i svensk rätt om bl.a. den behöriga myndighetens befogenheter och sanktioner. Sådana bestämmelser har då införts i en särskild lag (se t.ex. lagen [2021:899] med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering).

Av detta skäl har det föreslagits att de bestämmelser som är nödvändiga till följd av Mica-förordningen bör tas i en ny lag (se ovan angiven promemoria Prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar). Denna bedömning görs alltså.

Den nya lagens disposition och innehåll

Den nya lagen bör till disposition och innehåll utformas efter förebild av lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering. Den lagen har i sin tur sin motsvarighet i ett flertal lagar som kompletterar EU-förordningar på finansmarknadsområdet.

På finansmarknadsområdet finns också ett stort antal s.k. rörelselagar, dvs. lagar som reglerar olika finansiella företags verksamhet, t.ex. lagen

(2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, förkortad LBF, som gäller kreditinstitut. Dessa rörelselagar har i huvudsak samma disposition och innehåll, beroende på verksamhetens art och beskaffenhet. Flera av bestämmelserna i de lagar som kompletterar EU-förordningar på finansmarknadsområdet har sin motsvarighet i dessa rörelselagar.

4.2 Hänvisningar till Mica-förordningen

Promemorians förslag: Hänvisningar till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar ska vara dynamiska, dvs. avse förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

Skälen för promemorians förslag: Hänvisningar till EU-rättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i en viss angiven lydelse. En dynamisk hänvisning innebär att hänvisningen avser EU-rättsakten i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen.

I flera bestämmelser i den nya lagen krävs det hänvisningar till Mica-förordningen. Hänvisningar till förordningen behövs bl.a. när det gäller de överträdelse av förordningen som Finansinspektionen ska ha befogenheter att ingripa mot. För att eventuella ändringar i förordningen ska få omedelbart genomslag i den svenska lagstiftningen är det lämpligt att hänvisningarna i de föreslagna bestämmelserna till förordningen görs dynamiska. När det gäller EU-förordningar är det också den hänvisningsteknik som har använts på finansmarknadsområdet (se t.ex. prop. 2020/21:206 s. 49).

4.3 Finansinspektionen utses till behörig myndighet

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska fullgöra de uppgifter som ska skötas av behörig myndighet enligt Mica-förordningen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen ska varje medlemsstat utse en behörig myndighet (artikel 93). Den behöriga myndigheten ska övervaka att förordningen följs och besluta om sanktioner samt fullgöra de uppgifter i övrigt som anges i förordningen. Finansinspektionen är den myndighet i Sverige som har tillsyn över finansiella företag. Inspektionen har också ett internationellt kontaktnät med andra tillsynsmyndigheter, vilket är av stor betydelse för att kunna samarbeta på det sätt som krävs enligt förordningen (artikel 95 och 96). Av detta skäl har det föreslagits att Finansinspektionen bör vara den behöriga myndigheten i Sverige enligt Mica-förordningen (se ovan angiven promemoria Prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar). Denna bedömning görs alltjämt.

Genom en sådan reglering får Finansinspektionen de befogenheter som den behöriga myndigheten har direkt på grund av förordningen. Det innebär att Finansinspektionen t.ex. ska ta emot ansökningar om att

bedriva verksamhet som utgivare av kryptotillgångar och leverantör av kryptotillgångstjänster, granska dessa och besluta om godkännande eller avslag när Sverige är den medlemsstat där sökanden är etablerad. Finansinspektionen ska också vara den myndighet som tar emot vitböcker från aktörer som vill ha rätt att ge ut kryptotillgångar som inte betraktas som tillgångsanknutna token eller e-pengatoken (artikel 8). Det innebär vidare att Finansinspektionen är den myndighet som övervakar att förordningen följs.

4.4 Tillämpning av marknadsföringslagen

Promemorians förslag: Om marknadsföringsmaterial eller information inte tillhandahålls i enlighet med Mica-förordningen ska, vid tillämpningen av marknadsföringslagen sådan information anses vara väsentlig. Bestämmelserna i marknadsföringslagen om marknadsstörningsavgift ska inte tillämpas vid utebliven information.

Skälen för promemorians förslag: Marknadsföringslagen (2008:486) är tillämplig på näringsidkares marknadsföring av kryptotillgångar. Enligt marknadsföringslagen (2008:486) får en näringsidkare inte lämna felaktig eller vilseledande information i fråga om näringsidkarens egen eller någon annans näringsverksamhet (10 §). En näringsidkare får inte heller utelämna väsentlig information i marknadsföringen av sin egen eller någon annans näringsverksamhet. Med vilseledande utelämnande avses även sådana fall när den väsentliga informationen ges på ett oklart, obegripligt, tvetydigt eller annat olämpligt sätt (20 § tredje stycke). Vidare får en domstol besluta om bl.a. förbud mot marknadsföring som är otillbörlig (23 och 27 §§) eller Konsumentombudsmannen besluta att meddela ett förbuds föreläggande (23 och 28 §§).

Det är lämpligt att, på samma sätt som i flera andra lagar på finansmarknadsområdet, i den nya lagen införa en bestämmelse som föreskriver att den information som ska lämnas enligt artiklarna 30, 76.9 och 78.3 ska anses vara väsentlig vid tillämpningen av 10 § tredje stycket marknadsföringslagen (se t.ex. 1 kap. 4 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering). En sådan bestämmelse förenklar för Konsumentverket och Konsumentombudsmannen att utöva tillsyn över den information som ska lämnas enligt Mica-förordningen eftersom det redan av lag framgår att 10 § tredje stycket marknadsföringslagen är tillämplig. Den klargör också att marknadsföringslagens sanktionssystem (förutom 29–36 §§) inklusive skadeståndsbestämmelse (37 §) kan komma att tillämpas för de fall kraven i fråga om marknadsföringsmaterial inte följs (se t.ex. artiklarna 7, 29 och 53). Det gäller även fortlöpande information som ska lämnas till innehavare av tillgångsanknutna token, information om köp- och säljkurser och information om policy för orderutförande (artiklarna 30, 76.9 och 78.3). Dessutom gäller det sådan information som ska framgå av vitböcker om kryptotillgångar (artiklarna 6, 19 och 51).

Det förhållandet att även marknadsföringslagen kan tillämpas innebär inte något hinder mot att Finansinspektionen ingriper med stöd av bestämmelserna i den nya lagen som föreslås i denna promemoria.

Finansinspektionen och Konsumentverket bör samråda med varandra i det löpande arbetet. Att myndigheterna ska samråda med varandra i frågor på de områden där de har ett gemensamt tillsynsansvar framgår av respektive myndighetsinstruktion (7 § första stycket 2 förordningen [2009:93] med instruktion för Finansinspektionen och 6 § 2 förordningen [2009:607] med instruktion för Konsumentverket). Sedan tidigare finns ett samverkansavtal mellan myndigheterna som klargör hur detta samråd ska ske och på vilka områden. Finansinspektionen och Konsumentverket bör därmed kunna bedriva sin tillsyn enligt den nya lagen på samma sätt som i de övriga fallen där de har ett gemensamt tillsynsansvar.

4.5 Hantering av personuppgifter

Promemorians bedömning: EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning utgör tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kommer att ske med anledning av den nya lagen. Någon ytterligare reglering om denna behandling behöver därför inte införas.

Skälen för promemorians bedömning: Personuppgifter kommer att behandlas till följd av den nya lagen. Finansinspektionen kommer att behöva behandla personuppgifter som är nödvändiga för tillsyn och ingripanden, t.ex. namn, kontaktuppgifter, utdrag ur belastningsregister och information om utbildning och arbetslivserfarenhet när det gäller ledningspersoner och i vissa fall andelsägare hos företag som står under dess tillsyn.

Vid Finansinspektionens behandling av personuppgifter gäller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), i det följande kallad EU:s dataskyddsförordning, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning (dataskyddslagen) och förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

När det gäller Finansinspektionens behandling av personuppgifter är den nödvändig för att myndigheten ska kunna utföra sina uppgifter enligt den nya lagen. På samma sätt innebär fullgörandet av den uppgiftsskyldighet som åvilar ett företag som omfattas av Mica-förordningen att på begäran lämna ut uppgifter i en förundersökning (se avsnitt 4.6) personuppgiftsbehandling, men den är också nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse. Den rättsliga grunden för personuppgiftsbehandlingen i båda dessa fall är alltså att det är nödvändigt att behandla uppgifterna för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige och, när det gäller Finansinspektionen, för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i myndighetsutövning (artikel 6.1 c och e i EU:s

dataskyddsförordning). Den rättsliga grunden fastställs i den nya lagen (jfr artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning).

Det är klart motiverat med hänsyn till ändamålet med behandlingen att Finansinspektionen får behandla personnummer (3 kap. 10 § dataskyddslagen). Myndigheten behöver också behandla utdrag ur belastningsregistret för att säkerställa identitet och lämplighet för ledningspersoner. Uppgifter om lagöverträdelser får behandlas av myndigheter enligt 3 kap. 8 § dataskyddslagen.

Det bedöms inte bli aktuellt för Finansinspektionen att behandla känsliga personuppgifter (jfr artikel 9 i EU:s dataskyddsförordning). Den personuppgiftsbehandling som kommer att bli följden av den nya lagen bedöms sammantaget vara proportionell mot de mål som eftersträvas (jfr artikel 6.3 i EU:s dataskyddsförordning).

Den nya behandlingen av personuppgifter är således förenlig med EU:s dataskyddsförordning. EU:s dataskyddsförordning och dataskyddslagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning utgör tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kommer att ske med anledning av den nya lagen. Någon ytterligare reglering om denna personuppgiftsbehandling behöver således inte införas.

4.6 Tystnadsplikt och uppgiftsskyldighet

Promemorians förslag: Den som är eller har varit knuten till ett företag som omfattas av EU-förordningen som anställd eller uppdragstagare ska inte obehörigen få röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget har fått veta om någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden.

Ett företag som omfattas av EU-förordningen ska utan dröjsmål lämna uppgifter i elektronisk form om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter ska få besluta att företaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats eller att det pågår en förundersökning, ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder. Ett sådant förbud ska få meddelas om det krävs för att en utredning om brott inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat. I ett ärende om rättslig hjälp eller om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder ska förbudet dock vara tidsbegränsat bara om den som ansökt om rättslig hjälp samtycker till det. Undersökningsledaren eller åklagaren ska besluta att förbudet ska upphöra om det inte längre är motiverat.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot meddelandeförbudet ska dömas till böter.

Skälen för promemorians förslag: Anställda och uppdragstagare till företag som omfattas av Mica-förordningen kan komma att få tillgång till information om kunders ekonomiska och andra personliga förhållanden, t.ex. vilka tillgångar en kund äger.

Författningsreglerad tystnadsplikt utgör en inskränkning av yttrandefriheten. Yttrandefriheten får endast begränsas genom lag. En sådan begränsning får göras endast för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. Begränsningen får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den. Vid bedömandet av vilka begränsningar som får göras ska särskilt beaktas vikten av vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet i politiska, religiösa, fackliga, vetenskapliga och kulturella angelägenheter (2 kap. 20 § första stycket, 21 § och 23 § första och andra styckena regeringsformen). Yttrandefriheten skyddas även av artikel 10 i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Även enligt Europakonventionen, som gäller som svensk lag (lagen [1994:1219] om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna), får yttrandefriheten inskränkas under vissa förutsättningar. Enligt 2 kap. 19 § regeringsformen får lag eller annan föreskrift inte meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen.

Det bedöms befogat, inte minst av integritetshänsyn, att information om kunders ekonomiska och andra personliga förhållanden skyddas mot obehörigt röjande genom en bestämmelse om tystnadsplikt i den nya lagen. Den bör utformas efter förebild av bestämmelser i andra lagar på finansmarknadsområdet (se t.ex. 1 kap. 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering, 2020/21:206 s. 107–111 och 1 kap. 10 § LBF). Den som är eller har varit knuten till ett företag som omfattas av Mica-förordningen som anställd eller som uppdragstagare bör i enlighet med det vara bunden av tystnadsplikt för uppgifter om någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden. En sådan begränsning av yttrandefriheten går inte utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet. Sammantaget bedöms den vara förenlig med det skydd för yttrandefriheten som regeringsformen och Europakonventionen innebär.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1937 av den 23 oktober 2019 om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av unionsrätten (i det följande kallat visselblåsar direktivet) genomförs i lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Det bedöms inte finnas behov av andra bestämmelser till skydd för den som rapporterar en misstänkt överträdelse av Mica-förordningen eller personer som pekats ut i en sådan rapport om misstänkta överträdelser.

Den som röjer uppgift som han eller hon är skyldig att hemlighålla enligt lag kan enligt huvudregeln i svensk rätt dömas för brott mot tystnadsplikt enligt brottsbalken (20 kap. 3 §). Det kan inte anses föreligga någon omständighet som motiverar undantag från straffbarhet i det här fallet (jfr exempelvis 1 kap. 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 1 kap. 10 § LBF).

Vidare finns i flertalet lagar på finansmarknadsområdet bestämmelser om uppgiftsskyldighet med anledning av förundersökning, ärende om rättslig hjälp i brottmål eller ärende enligt lagen om en europeisk utredningsorder samt förordnande om straffsanktionerat meddelandeförbud (se t.ex. 1 kap. 6–9 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 1 kap. 10–13 §§ LBF). Med anledning av att det i denna promemoria föreslås att en bestämmelse om tystnadsplikt ska införas i den nya lagen bör även bestämmelser om uppgiftsskyldighet och meddelandeförbud införas. För att understryka vikten av att ett meddelandeförbud följs bör även det meddelandeförbud som nu föreslås vara förenat med en straffsanktion.

5 Tillsyn

5.1 Tillsynens omfattning

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska ha tillsyn över att företag som omfattas av Mica-förordningen följer

1. Mica-förordningen,
2. TFR-förordningen,
3. den nya lagen, och
4. andra författningar som reglerar verksamheten.

Finansinspektionen ska dessutom ha tillsyn över att företagens ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven enligt EU-förordningen.

Finansinspektionen ska inte ha tillsyn över verksamheter som står under Ebas tillsyn.

Skälen för promemorians förslag: Den behöriga myndigheten ska enligt Mica-förordningen ha de tillsyns- och utredningsbefogenheter som behövs för att den ska kunna utföra sina uppgifter enligt förordningen (artikel 94.1). Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga myndigheterna kan utöva dessa tillsyns- och utredningsbefogenheter (artikel 94.6). I den nya lagen bör därför anges att Finansinspektionen ska ha tillsyn över att de företag som omfattas av Mica-förordningen uppfyller sina skyldigheter enligt förordningen.

TFR-förordningen ska tillämpas på överföringar av kryptotillgångar, med vissa undantag (artikel 2.1, 2.3 och 2.4). Medlemsstaterna ska kräva att de behöriga myndigheterna effektivt övervakar och vidtar de åtgärder som krävs för att säkerställa att kraven i TFR-förordningen uppfylls (artikel 33). Finansinspektionen bör därför ha tillsyn över att de företag som omfattas av Mica-förordningen även följer TFR-förordningen. Därutöver bör Finansinspektionen ha tillsyn enligt den nya lagen och andra

författningar som reglerar verksamheten, exempelvis lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).

Enligt Mica-förordningen ska Finansinspektionen bl.a. kontrollera att företagets ägare och ledning har ett gott anseende samt att ledningen har lämpliga kunskaper, färdigheter och erfarenheter (se t.ex. artiklarna 18.2 h–j, 18.5, 34.2, 34.4, 42, 62.2g–h, 62.3 och 68). I den nya lagen bör därför anges att Finansinspektionen ska ha tillsyn över att företagets ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven enligt Mica-förordningen.

Eba kan under vissa förutsättningar klassificera vissa kryptotillgångar som betydande (artiklarna 43, 44, 56 och 57). Om så sker ska tillsynsansvaret för utgivaren av tillgången överföras från den behöriga myndigheten i utgivarens hemmedlemsstat till Eba (artiklarna 43.7, 44.4 56.6 och 57.4). I vissa fall ska emellertid tillsynsansvaret inte överföras till Eba (artiklarna 56.7 och 57.5). Om en tillgång inte längre ska klassificeras som betydande ska tillsynsansvaret föras tillbaka från Eba till den behöriga myndigheten i utgivarens hemmedlemsstat (artiklarna 43.10 och 56.10).

Om tillsynsansvaret har förts över till Eba ska Eba utöva de befogenheter som de behöriga myndigheterna annars utövar (artikel 117.1 och 117.4). Om en utgivare av en betydande kryptotillgång som är tillgånganknuten också tillhandahåller kryptotillgångstjänster eller ger ut kryptotillgångar som inte är betydande ska dock tillsyn över sådana tjänster eller verksamheter förbli hos den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten (artikel 117.2).

I den nya lagen bör anges att Finansinspektionen inte ska ha tillsyn över de verksamheter som står under Ebas tillsyn.

5.2 Uppgifter till Finansinspektionen

<p>Promemorians förslag: Ett företag som omfattas av Mica-förordningen ska lämna Finansinspektionen de uppgifter som inspektionen begär för sin tillsyn.</p>

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen ska den behöriga myndigheten kunna kräva att en person tillhandahåller information och dokument som den behöriga myndigheten anser skulle kunna vara relevanta för utförandet av dess uppgifter (artikel 94.1 a). För att utföra sina uppgifter enligt avdelning VI om förhindrande och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar ska den behöriga myndigheten få tillgång till alla dokument och uppgifter oavsett typ eller ta kopia av dessa (artikel 94.3 a).

För att säkerställa att Finansinspektionen kan fullgöra sina skyldigheter enligt Mica-förordningen bör Finansinspektionen få möjlighet att begära in de uppgifter som inspektionen behöver för sin tillsyn.

5.3 Platsundersökning

Promemorians förslag: Om det är nödvändigt för tillsynen ska Finansinspektionen få genomföra en undersökning hos ett företag som omfattas av Mica-förordningen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen ska den behöriga myndigheten kunna utföra inspektioner eller utredningar på plats, utom i fysiska personers privatbostäder. Myndigheten ska för det ändamålet kunna få tillträde till lokaler för att få åtkomst till dokument och andra uppgifter i någon form (artikel 94.1 w). Den behöriga myndigheten ska även få tillträde till fysiska och juridiska personers lokaler för att beslagta dokument och information, oavsett typ, om rimlig misstanke om att det finns dokument eller information med koppling till föremålet för kontrollen eller utredningen som kan vara relevanta för att bevisa att det är fråga om insiderhandel eller marknadsmanipulation (artikel 94.3 c).

Finansinspektionen har enligt andra lagar på finansmarknadsområdet i dag befogenheter att kunna genomföra platsundersökningar (se t.ex. 2 kap. 3 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 13 kap. 4 § LBF). För att Finansinspektionen ska ha de befogenheter som krävs enligt Mica-förordningen bör inspektionen även ha rätt att genomföra platsundersökningar i verksamhetslokaler hos företag som omfattas av förordningen om det är nödvändigt för tillsynen.

5.4 Förbud

Promemorians förslag: Om det finns skälig anledning att anta att EU-förordningen kommer att överträdas, ska Finansinspektionen få förbjuda ett erbjudande om kryptotillgångar till allmänheten eller handel med kryptotillgångar.

Finansinspektionen ska få tillfälligt förbjuda ett företag som omfattas av Mica-förordningen att vidta åtgärd, om

1. åtgärden strider mot Mica-förordningen,
2. det finns skälig anledning att anta att Mica-förordningen har överträtts eller kommer att överträdas, eller
3. åtgärden är skadlig för företagets kunders intressen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen ska den behöriga myndigheten kunna tillfälligt förbjuda tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster, ett erbjudande till allmänheten, ett upptagande till handel av kryptotillgångar, tillfälligt kunna avbryta handel med kryptotillgångar på en handelsplattform, tillfälligt kunna avbryta tillhandahållandet eller förbjuda marknadsföringsmaterial samt tillfälligt dra in marknadsföringsmaterial varje gång det föreligger skälig anledning att misstänka att Mica-förordningen har överträtts (artikel 94.1 b, l, n, p och q). Även när det slagits fast att förordningen har överträtts eller om det föreligger skälig anledning att misstänka att förordningen kommer att överträdas ska den behöriga myndigheten kunna förbjuda ett erbjudande till allmänheten, ett upptagande till handel av kryptotillgångar eller handel

med kryptotillgångar på en handelsplattform för kryptotillgångar (artikel 94.1 m och o). Därutöver ska den behöriga myndigheten kunna tillfälligt avbryta tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster eller handeln med kryptotillgångar om tillhandahållandet eller handeln skulle kunna skada kundernas intressen (artikel 94.1 f och t). Slutligen ska den behöriga myndigheten tillfälligt kunna införa ett förbud mot utövande av yrkesverksamhet för att utföra sina uppgifter enligt avdelning VI om förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar (artikel 94.3 g).

För att Finansinspektionen ska ha de befogenheter som krävs enligt Mica-förordningen bör inspektionen få tillfälligt förbjuda ett företag som omfattas av förordningen att vidta åtgärd, om åtgärden strider mot förordningen, om det finns skälig anledning att anta att förordningen har överträtts eller kommer att överträdas, eller om åtgärden är skadlig för företagets kunder. Beviskravet skälig anledning att misstänka enligt förordningen bör i likhet med t.ex. 2 kap. 4–6 §§ lagen om kompletterande bestämmelse till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering uttryckas som skälig anledning att anta, vilket är ett vanligt förekommande beviskrav i Sverige.

Av Mica-förordningen följer att i vissa situationer får ett tillfälligt förbud gälla högst i 30 på varandra följande arbetsdagar (artikel 94.1 b, l, n och q). Syftet bakom denna tidsgräns får antas vara att kunna förhindra vissa åtgärder under viss tid medan Finansinspektionen utreder om agerandet strider mot förordningen. Om Finansinspektionen inte längre har skälig anledning att anta att förordningen har överträtts ska det tillfälliga förbudet upphävas.

Vidare ska den behöriga myndigheten enligt Mica-förordningen även permanent kunna förbjuda ett erbjudande till allmänheten eller ett upptagande till handel av kryptotillgångar och handel med kryptotillgångar på en handelsplattform för kryptotillgångar i de fall då den behöriga myndigheten slagit fast att denna förordning har överträtts eller om det föreligger skälig anledning att misstänka att den kommer att överträdas (artikel 94.1 m och o). Vid konstaterade överträdelser av förordningen föreslås i avsnitt 6.2 ingripandemöjligheter såsom indraget tillstånd och möjlighet att förelägga företaget att vidta särskild åtgärd, vilka båda i praktiken kan leda till permanenta förbud. För att uppfylla förordningens krav, bör det dock även införas en bestämmelse om möjligheter för Finansinspektionen att meddela beslut om permanent förbud av ovan nämnda tjänster enbart på den grunden att det föreligger skälig anledning att anta att förordningen kommer att överträdas.

5.5 Marknadsmissbruk

Promemorians förslag: För övervakning av att bestämmelserna om marknadsmissbruk i Mica-förordningen följs ska Finansinspektionen få tillämpa vissa tillsyns- och utredningsbefogenheter som följer av lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning.

Skälen för promemorians förslag: I avdelning VI i Mica-förordningen finns bestämmelser om förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar (artiklarna 86–92 Mica-förordningen). Det rör sig bl.a. om bestämmelser om offentliggörande av insiderinformation (artikel 88), förbud mot insiderhandel (artikel 89), förbud mot olagligt röjande av insiderinformation (artikel 90), förbud mot marknadsmanipulation (artikel 91) och förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk (artikel 92). För att de behöriga myndigheterna ska kunna utöva sin tillsyn avseende dessa bestämmelser ska myndigheterna ha vissa ytterligare befogenheter (artikel 94.3). Det handlar om att få tillgång till dokument, att kunna begära in upplysningar av vem som helst och om nödvändigt kunna kalla personer till förhör, utföra platsundersökningar, att överlämna ärenden för lagföring, frysa tillgångar eller belägga tillgångar med kvarstad, införa tillfälligt förbud att utöva yrkesverksamhet samt vidta åtgärder för att säkerställa att allmänheten är korrekt informerad (artikel 94.3 a–h).

I lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning finns regler som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG, i det följande kallad marknadsmissbruksförordningen (1 §). I 3 kap. den lagen finns vissa bestämmelser om utredningsbefogenheter och tvångsmedel som Finansinspektionen får vidta för att övervaka om bestämmelserna i marknadsmissbruksförordningen följs. Finansinspektionen får förelägga ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat samt förelägga den som förväntas kunna lämna upplysningar i saken att inställa sig till förhör på den tid och plats som inspektionen bestämmer (3 kap. 1 §). För att säkerställa betalning av en sanktionsavgift eller återföring på grund av marknadsmissbruk får rätten på ansökan av Finansinspektionen besluta om kvarstad (3 kap. 7 §). Därutöver får Finansinspektionen efter ansökan hos domstol under vissa förutsättningar genomföra tvångsundersökningar (4 kap.).

För att Finansinspektionen ska kunna utföra de ytterligare tillsynsbefogenheter som krävs enligt Mica-förordningen angående förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar bör Finansinspektionen även kunna tillämpa 3 kap. 1 och 7 §§ samt 4 kap. lagen om kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning.

5.6 Information

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska informera allmänheten om sin tillsynsverksamhet.

Om den information som ska lämnas av ett företag som omfattas av EU-förordningen till kunder enligt Mica-förordningen är bristfällig, felaktig eller vilseledande, ska Finansinspektionen få offentliggöra korrekta uppgifter.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen ska den behöriga myndigheten offentliggöra om företag som omfattas av förordningen inte fullgör sina skyldigheter enligt förordningen (artikel 94.1 e och r). Den behöriga myndigheten ska dessutom offentliggöra beslut om administrativa sanktioner eller administrativa åtgärder till följd av överträdelse av förordningen (artikel 114). Även enligt TFR-förordningen ska den behöriga myndigheten offentliggöra administrativa sanktioner och åtgärder som påförts enligt den förordningen (artikel 30). Finansinspektionen bör därför enligt den nya lagen informera allmänheten om sin tillsynsverksamhet.

Den behöriga myndigheten ska enligt Mica-förordningen lämna ut eller kräva att företaget lämnar ut all väsentlig information som kan påverka tillhandahållandet av tjänsterna, i syfte att säkerställa skyddet av kundernas intressen eller en väl fungerande marknad (artikel 94.1 d och s). Finansinspektionen bör därför ha möjlighet att offentliggöra korrekta uppgifter, om den information som ska lämnas till kunder enligt Mica-förordningen är bristfällig, felaktig eller vilseledande (jfr prop. 2020/21:206 s. 67–68).

5.7 Avgifter

Promemorians förslag: För att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt Mica-förordningen och den nya lagen ska företag som omfattas av förordningen betala årliga avgifter.

Finansinspektionen ska få ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt Mica-förordningen.

Regeringen ska få meddela föreskrifter om avgifterna.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen ska Finansinspektionen, i sin egenskap av behörig myndighet, bl.a. pröva ansökningar om auktorisation för att få erbjuda kryptotillgångar som är tillgångsanknutna token och för att få vara leverantör av kryptotillgångstjänster (artiklarna 18 och 62). Finansinspektionen ska även ta emot anmälningar av vitböcker från utgivare som omfattas av avdelning II i Mica-förordningen (artiklarna 8 och 51). Därutöver ska Finansinspektionen även ta emot vissa underrättelser (enligt exempelvis artiklarna 17, 25 och 33). På motsvarande sätt som enligt andra lagar på finansmarknadsområdet (se bl.a. 13 kap. 16 § LBF) bör Finansinspektionens verksamhet som avser prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt Mica-förordningen finansieras genom avgifter. En bestämmelse med det innehållet bör tas in i den nya lagen. Föreskrifter om sådana avgifter finns i förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

Förutom prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser kommer Finansinspektionens verksamhet till följd av Mica-förordningen att bestå i tillsyn över att bestämmelserna i förordningen följs.

De företag som står under Finansinspektionens tillsyn betalar årliga avgifter till inspektionen enligt förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet.

För att finansiera Finansinspektionens verksamhet enligt Mica-förordningen och den nya lagen bör Finansinspektionen få ta ut årliga avgifter av de företag som står under Finansinspektionens tillsyn. En bestämmelse med det innehållet bör därför tas in i den nya lagen.

Regeringen bör få meddela föreskrifter om avgifterna.

5.8 Bemyndigande om produktintervention

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att enligt Mica-förordningen förbjuda eller begränsa dels marknadsföring, distribution eller försäljning av vissa kryptotillgångar, dels verksamhet som rör kryptotillgångar (s.k. produktintervention).

Skälen för promemorians förslag: Mica-förordningen ger behöriga myndigheter möjlighet att besluta om s.k. produktintervention (artikel 105). Genom produktintervention ska den behöriga myndigheten t.ex. kunna förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution och försäljning av vissa kryptotillgångar eller kryptotillgångar med vissa specifika egenskaper. För att produktintervention ska kunna komma i fråga krävs bl.a. att kryptotillgången på rimliga grunder anses ge upphov till betydande problem avseende investerarskyddet eller hot mot funktionen och integriteten hos marknaderna samt att åtgärden är proportionerlig med hänsyn till riskens art, i vilken utsträckning investeraren eller marknadsaktörerna är berörda och vilka effekter åtgärden kan antas ha. Ett beslut om produktintervention ska kunna riktas mot alla aktörer på marknaden. Ett sådant beslut får alltså verkningar för en obestämd krets adressater. Det innebär att ett beslut om produktintervention bör meddelas genom föreskrifter (jfr prop. 2018/19:3 s. 29–31). Det bör därför införas ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om produktintervention enligt artikel 105 i Mica-förordningen.

6 Ingripanden

6.1 Överträdelser ska kunna leda till ingripanden

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska få ingripa mot företag som omfattas av Mica-förordningen och som har åsidosatt sina skyldigheter enligt

1. Mica-förordningen,
2. TFR-förordningen,
3. den nya lagen,
4. andra författningar som reglerar verksamheten,
5. bolagsordning, stadgar eller reglemente, eller
6. interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar verksamheten.

Detta gäller inte för verksamhet som står under Ebas tillsyn.
Finansinspektionen ska ingripa mot den som utan auktorisation eller registrering bedriver verksamhet som omfattas av Mica-förordningen.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen ska medlemsstaterna, i enlighet med nationell rätt, föreskriva att de behöriga myndigheterna ska ha befogenhet att påföra lämpliga administrativa sanktioner och vidta andra administrativa åtgärder för överträdelse av åtminstone vissa uppräknade överträdelser av förordningen (artikel 111). Även enligt TFR-förordningen framgår att medlemsstaterna ska fastställa regler för administrativa sanktioner och åtgärder vid överträdelser av förordningen (artiklarna 28 och 29).

Det bör införas en allmän möjlighet för Finansinspektionen att ingripa mot en verksamhet som omfattas av Mica-förordningen om företaget har åsidosatt sina skyldigheter enligt Mica-förordningen, TFR-förordningen eller den nya lagen. Ingripandemöjligheten bör även omfatta andra författningar som reglerar verksamheten, bolagsordning, stadgar eller reglemente, eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar verksamheten. Vissa företag som under vissa förutsättningar får bedriva verksamhet enligt Mica-förordningen, exempelvis kreditinstitut och institut för elektroniska pengar, har tillstånd enligt andra regelverk. Av dessa regelverk följer vissa ingripandemöjligheter för Finansinspektionen. De ingripandemöjligheter som följer av Mica-förordningen är dock särskilt specificerade, varför också ingripanden mot dessa företags överträdelser av Mica-förordningen bör ske enligt den nya lagen.

I Mica-förordningen finns bestämmelser om att vissa kryptotillgångar ska klassificeras som betydande (artiklarna 43, 44, 56 och 57). Utgivare av sådana tillgångar står under Ebas tillsyn, i stället för den nationella behöriga myndigheten (artikel 117). Det är också Eba som har befogenheter att ingripa mot dessa företag, även om Eba i viss mån kan involvera den nationella behöriga myndigheten (se Avdelning VII, kapitel 5 i Mica-förordningen). Finansinspektionen ska därför inte kunna ingripa avseende verksamhet som står under Ebas tillsyn.

Det bör tydliggöras i lagen att Finansinspektionen också kan ingripa mot företag som utan auktorisation eller registrering bedriver verksamhet som omfattas av Mica-förordningen. När det gäller andra personer som Finansinspektionen förelägger att exempelvis lämna uppgifter, bör det vara tillräckligt att inspektionen kan förena föreläggandet med vite. Vitets storlek kan anpassas så att det kan utgöra ett tillräckligt påtryckningsmedel mot företaget i fråga.

6.2 Ingripanden mot den som har åsidosatt sina skyldigheter enligt Mica-förordningen

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska få ingripa mot den som åsidosätter sina skyldigheter genom beslut om föreläggande att inom en viss tid vidta en viss åtgärd eller upphöra med ett visst agerande

eller genom beslut om anmärkning. Detsamma ska gälla när någon tillhandahåller tjänster enligt Mica-förordningen utan auktorisation.

Finansinspektionen ska vid allvarliga överträdelse få besluta om återkallelse av auktorisation. Om det är tillräckligt ska Finansinspektionen i stället få besluta om varning.

Om beslut om anmärkning eller varning har meddelats ska Finansinspektionen få besluta att den som har gjort sig skyldig till överträdelsen ska betala en sanktionsavgift. Vid överträdelse av Mica-förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk ska Finansinspektionen kunna meddela ett beslut om sanktionsavgift utan beslut om anmärkning eller varning.

Om ett företags auktorisation har återkallats ska Finansinspektionen få besluta hur rörelsen ska avvecklas. Ett beslut om återkallelse ska få förenas med ett förbud att fortsätta rörelsen.

Om ett företags auktorisation har återkallats ska Finansinspektionen få förelägga företaget att överlåta sina avtal med kunder till ett företag som har auktorisation, om kunderna och företaget som har auktorisation samtycker.

Ett beslut om föreläggande eller förbud ska få förenas med vite.

Ett ingripande ska inte få ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömmande av vitet har gjorts.

Skälen för promemorians förslag

Föreläggande att vidta åtgärd eller att upphöra med överträdelsen

Medlemsstaterna ska enligt Mica-förordningen säkerställa att de behöriga myndigheterna har befogenhet att förelägga ett företag att upphöra med det agerande som utgör överträdelsen och inte upprepar det agerandet (artikel 111.2 b). Motsvarande bestämmelse finns i alla lagar på finansmarknadsområdet (se bl.a. 3 kap. 2 § första stycket 1 i lagen om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 § LBF) och en bestämmelse som motsvarar denna bör föras in i den nya lagen. Möjligheten att ingripa genom föreläggande att upphöra med överträdelsen bör även omfatta överträdelse av andra regelverk som gäller för verksamheten och när någon tillhandahåller tjänster enligt Mica-förordningen utan auktorisation.

Eftersom en överträdelse även kan bestå i underlåtenhet att uppfylla vissa krav, bör Finansinspektionen även kunna förelägga den ansvarige att vidta en positiv åtgärd. Det kan t.ex. röra sig om att förelägga ett företag att korrigera eller se till att ytterligare information tas upp i en vitbok eller i marknadsföringsmaterial eller att offentliggöra en rättelse (artikel 94.1 i- och 94.3 h).

I likhet med det som gäller enligt dessa och andra lagar bör ett föreläggande eller förbud få förenas med vite. Som regeringen har konstaterat i flera lagstiftningsärenden får termen straff i den mening som avses i Europakonventionen även anses omfatta t.ex. vite (se prop. 2007/08:107 s. 24 och prop. 2012/13:143 s. 69). Om ett vite har dömts ut bör det därför inte vara möjligt att besluta om en sanktion för samma sak (se närmare om sanktioner i det följande).

Återkallelse av auktorisation, varning, anmärkning och sanktionsavgift

När det gäller återkallelse av auktorisation följer denna ingripande-möjlighet direkt av förordningen såvitt avser utgivare av kryptotillgångar som är tillgångsanknutna och leverantörer av kryptotillgångstjänster (artiklarna 24 och 64).

Även om möjligheten för Finansinspektionen att återkalla en auktorisation för dessa företag följer direkt av Mica-förordningen är det, i syfte att främja förutsägbarheten och enhetligheten i förhållande till rörelselagar på finansmarknadsområdet, rimligt att Finansinspektionens befogenhet att återkalla auktorisation vid allvarliga överträdelser av förordningen anges i lag för alla företag som har auktorisation enligt förordningen. Utgivare av e-pengatoken är antingen kreditinstitut eller institut för elektroniska pengar. Återkallelse av dessa företags tillstånd regleras i respektive rörelselag.

Finansinspektionen har enligt rörelselagar på finansmarknadsområdet ofta möjlighet att som alternativ till återkallelse av verksamhetstillstånd i stället ingripa genom att besluta om en varning, om det är tillräckligt (se t.ex. 3 kap. 2 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 § LBF). Varning är alltså en ingripandeåtgärd som används för allvarliga överträdelser, som alternativ till återkallelse av verksamhetstillstånd, när förutsättningar för återkallelse i och för sig finns men varning i det enskilda fallet framstår som en tillräcklig åtgärd. Enligt lagarna på finansmarknadsområdet finns ofta även möjlighet att ingripa genom beslut om anmärkning när det är fråga om överträdelser som inte är så allvarliga att det finns förutsättningar att återkalla tillståndet. I likhet med det som gäller enligt de andra lagarna på finansmarknadsområdet bör Finansinspektionen vid allvarliga överträdelser ha möjlighet att besluta om varning som alternativ till återkallelse av auktorisation, om det är en tillräckligt ingripande åtgärd. Om det är fråga om ett åsidosättande som inte är allvarligt bör inspektionen få besluta om anmärkning.

Den behöriga myndigheten ska enligt Mica-förordningen även ha möjlighet att besluta att en fysisk eller juridisk person som överträtt förordningen ska betala en sanktionsavgift (artikel 111). En sådan möjlighet bör införas i den nya lagen och bör även gälla vid överträdelser av andra regelverk såsom TFR-förordningen.

Enligt lagarna på finansmarknadsområdet gäller i allmänhet att Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgift om beslut om anmärkning eller varning meddelats (se t.ex. 3 kap. 3 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 7 § LBF). En bestämmelse om att sanktionsavgift får beslutas endast om beslut om anmärkning eller varning har meddelats bör därför tas in i den nya lagen. Detta ska dock inte gälla vid överträdelser av förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk eftersom ingripanden enligt dessa bestämmelser ska kunna ske mot en fysisk person, oberoende av om det aktuella företaget begått någon överträdelse.

Syftet med ett föreläggande är att förmå en aktör att vidta eller upphöra med ett visst agerande. Sådant beslut kan förenas med vite men bör inte kunna kombineras med sanktionsavgift. En anmärkning bör användas i stället för ett föreläggande när det inte finns något att åtgärda men

överträdelsen bör medföra en sanktion. Vid allvarigare överträdelser aktualiseras möjligheten att besluta om varning. Genom möjligheten att kombinera anmärkning och varning med sanktionsavgift ges Finansinspektionen stort utrymme att anpassa ett ingripande till typ och grad av överträdelse. Vid valet av ingripandeåtgärd bör återkallelse av auktorisation betraktas som den mest ingripande åtgärden. Ett beslut om återkallelse bör inte kunna kombineras med sanktionsavgift.

Vid återkallelse av tillstånd enligt bl.a. 3 kap. 4 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 4 § LBF har Finansinspektionen möjlighet att bestämma hur avvecklingen av rörelsen ska ske. Genom dessa bestämmelser får Finansinspektionen möjlighet att i sitt beslut om återkallelse ge anvisningar om hur rörelsen ska avvecklas. Därigenom ges utrymme att ta hänsyn till individuella förhållanden hos den verksamhet som beslutet avser. En motsvarande bestämmelse bör införas i den nya lagen eftersom det bedöms vara av vikt att verksamheter som regleras i Mica-förordningen avvecklas ordnat till skydd för borgenärer och konsumenter. I likhet med det som gäller enligt andra lagar på finansmarknadsområdet bör ett beslut om återkallelse av auktorisation få förenas med förbud att fortsätta rörelsen och ett sådant förbud få förenas med vite.

Enligt Mica-förordningen ska den behöriga myndigheten ha befogenhet att kräva att befintliga avtal överförs till en annan leverantör i händelse av att auktorisationen återkallats för en leverantör av kryptotillgångstjänsters, under förutsättning att kunderna och den leverantör av kryptotillgångstjänster till vilken avtalen ska överföras godkänner detta (artikel 94.1 g). En motsvarande bestämmelse bör införas i den nya lagen.

6.3 Ingripanden mot vissa företrädare

Promemorians förslag: Om ett företag som omfattas av Mica-förordningen har åsidosatt sina skyldigheter ska Finansinspektionen få ingripa mot den som ingår i dess styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem.

Ingripande ska ske genom en eller båda av följande sanktioner:

1. att den fysiska personen under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett företag som omfattas av EU-förordningen, eller ersättare för någon av dem, eller

2. sanktionsavgift.

Ett ingripande ska få ske bara om företagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Frågor om ingripanden mot fysiska personer för ett företags överträdelse ska tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

En sanktion mot en fysisk person för ett företags överträdelse ska få beslutas bara om sanktionsföreläggandet har delgetts den fysiska personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum.

Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid ska Finansinspektionen få ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska få göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot leverantören för samma överträdelse.

Promemorians bedömning: Bestämmelser om att Finansinspektionen ska underrätta Bolagsverket om ett meddelat förbud att vara styrelseledamot eller verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, bör införas i föreskrifter på lägre nivå än lag.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Ingripande bör kunna ske mot styrelseledamöter, verkställande direktör och ersättare för någon av dem

Enligt Mica-förordningen ska medlemsstater i enlighet med sin nationella rätt säkerställa att de behöriga myndigheterna har befogenhet att ingripa med sanktioner även mot fysiska personer (artikel 111.4, 111.5 e–g och i). Detsamma gäller enligt TFR-förordningen (artikel 28.2). I likhet med det som gäller enligt annan lagstiftning på finansmarknadsområdet bör det införas en möjlighet att ingripa mot en medlem av ledningsorganet för den juridiska person som hålls ansvarig för överträdelsen såväl genom sanktionsavgift som genom förbud att utöva ledningsuppdrag. Bestämmelsen bör utformas som en generell rätt för Finansinspektionen att meddela ett sådant beslut även om bestämmelserna i Mica-förordningen avser specifika överträdelser. Det medför enhetlighet i förhållande till närliggande lagstiftning på finansmarknadsområdet och innebär att de administrativa sanktionerna för överträdelser av gällande regelverk blir mer ändamålsenliga. Det finns inte något hinder mot att införa ytterligare sanktioner än det som krävs enligt förordningen (artikel 111.6).

Förutsättningarna för ingripande mot medlemmar av den juridiska personens styrelse, dess verkställande direktör eller ersättare för dessa genom förbud att utöva ledningsuppdrag eller genom sanktionsavgift bör vara desamma som i annan lagstiftning på finansmarknadsområdet (se bl.a. 3 kap. 5 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 a § LBF). Det bör därför krävas att överträdelsen är allvarlig och att personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen för att ett ingripande ska komma i fråga. Dessa förutsättningar har motiverats bl.a. av att sanktionerna endast bör komma i fråga i särskilt allvarliga fall och att de har straffrättslig karaktär (prop. 2016/17:162 s. 539–542). Samma skäl göva sig gällande vid utformningen av de bestämmelser som nu föreslås.

I annan lagstiftning på finansmarknadsområdet gäller i allmänhet att ett förbud mot att utöva ledningsfunktioner ska gälla för viss tid, lägst tre och högst tio år (se bl.a. 3 kap. 5 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 a § LBF). Detsamma bör gälla även för den möjlighet att besluta om förbud att utöva ledningsfunktioner som nu föreslås.

Ingripande bör ske genom sanktionsföreläggande

Ingripande enligt den nya lagen mot fysiska personer som ingår i ett ledningsorgan bör, i likhet med det som gäller enligt andra lagar på finansmarknadsområdet, ske genom sanktionsföreläggande (se bl.a. 3 kap. 6–9 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 9 a–9 d §§ LBF). Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna ett ingripande som är bestämt till tid eller belopp. När föreläggandet har godkänts gäller det som ett domstolsavgörande som har fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som anges i föreläggandet är utan verkan.

Finansinspektionen bör ha möjlighet ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan bör göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot den juridiska personen för samma överträdelse.

6.4 Beräkning av sanktionsavgift

Promemorians förslag: Sanktionsavgiften för en juridisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade
 - a) 5 000 000 euro vid överträdelser av bestämmelserna om utgivning av kryptotillgångar och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster,
 - b) 2 500 000 euro vid överträdelser av bestämmelsen om offentliggörande av insiderinformation,
 - c) 15 000 000 euro vid överträdelser av övriga bestämmelser om förbud mot marknadsmissbruk,
2. en andel av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå som motsvarar
 - a) 3 procent vid överträdelser av bestämmelserna om utgivning av kryptotillgångar, andra än tillgångsanknutna token eller e-pengartoken,
 - b) 5 procent vid överträdelser av bestämmelserna om och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster,
 - c) 12,5 procent vid överträdelser av bestämmelserna om utgivning av tillgångsanknutna token och e-pengatoken,
 - d) 2 procent vid överträdelser av bestämmelsen om offentliggörande av insiderinformation,
 - e) 15 procent vid överträdelser av övriga bestämmelser om förbud mot marknadsmissbruk, och
3. ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa, och som motsvarar
 - a) två gånger vinsten vid överträdelser av bestämmelserna om utgivning av kryptotillgångar och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster, och
 - b) tre gånger vinsten vid överträdelser av bestämmelserna om förbud mot marknadsmissbruk.

Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade

a) 700 000 euro vid överträdelser av bestämmelserna om utgivning av kryptotillgångar och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster,

b) 1 000 000 euro vid överträdelser av bestämmelsen om offentliggörande av insiderinformation,

c) 5 000 000 euro vid överträdelser av övriga bestämmelser om förbud mot marknadsmissbruk, och

2. ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa, och som motsvarar

a) två gånger vinsten vid överträdelser av bestämmelserna om utgivning av kryptotillgångar och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster, och

b) tre gånger vinsten vid överträdelser av bestämmelserna om förbud mot marknadsmissbruk.

Vid övriga överträdelser ska sanktionsavgiften för en fysisk eller juridisk person fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade 5 000 000 euro,

2. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,

3. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften ska inte få vara så stor att företaget därefter inte uppfyller kraven enligt Mica-förordningens bestämmelser.

Om en överträdelse har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas när den högsta sanktionsavgiften ska beräknas.

Avgifterna ska tillfalla staten.

Skälen för promemorians förslag

Beräkningsgrunderna för avgifterna

Mica-förordningen innehåller alternativa beräkningsgrunder för sanktionsavgifter. Avgifterna anges som minsta maximibelopp, dvs. medlemsstaterna får fastställa högre nivåer. Regleringen är mycket detaljerad och olika maximibelopp anges för olika överträdelser så att de ska vara dimensionerade för att vara tillräckligt effektiva, proportionerliga och avskräckande. Utformningen av reglerna är också tänkt att väga upp eventuella vinster som ett företag eller en person har gjort genom att överträda förordningen och ska också ge uttryck för hur allvarlig överträdelsen anses vara.

I Mica-förordningen finns mycket detaljerade bestämmelser om hur sanktionsavgiften ska fastställas för juridiska personer och för fysiska personer. Dessa bestämmelser bör tas in i den nya lagen. Vidare bör det

införas en bestämmelse om maximibelopp vid övriga överträdelse regler som gäller för verksamheten, exempelvis överträdelse av TFR-förordningen. Denna bör vara utformad på samma sätt som bestämmelserna om sanktionsavgifternas storlek i Mica-förordningen och innefatta alternativa beräkningsgrunder. Nivåerna bör vara motsvarande de som gäller för exempelvis betalningsinstitut vid överträdelse av penningtvättslagen och TFR-förordningen (jfr 8 kap. 15 a § lagen om betaltjänster).

Omräkning från euro till svenska kronor

De belopp som en sanktionsavgift ska kunna uppgå till enligt Mica-förordningen bör anges på motsvarande sätt i den nya lagen som i andra lagar på finansmarknadsområdet, dvs. i euro (se t.ex. 3 kap. 10 och 12 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 8 och 8 a §§ LBF). Enligt förordningen ska de beloppsmässigt fastställda maximiavgifterna i länder som inte har euron som valuta uppgå till motsvarande värde i den nationella valutan per den 29 juni 2023. Vid genomförandet i svensk rätt av EU-rättsakter har i detta sammanhang i ett flertal fall hänvisats till den valutakurs som motsvarar den s.k. fixingkurs, i äldre lagstiftningsärenden benämnd mittkurs, som dagligen fastställs av Nasdaq Stockholm AB (se t.ex. prop. 2016/17:162 s. 564) och publiceras på Riksbankens webbplats. Det är därför lämpligt att tillämpa denna fixingkurs för omräkning av sanktionsavgiften även enligt Mica-förordningen. Enligt fixingkursen den 29 juni 2023 motsvarade 1 euro 11,7425 svenska kronor. Eftersom förordningen knyter det högsta beloppet för sanktionsavgiften till eurons kurs ett visst datum kommer omräkningen mellan euro och svenska kronor inte att förändras.

Omsättning när ett företag ingår i en koncern

När ett företag ingår i en koncern ska, enligt Mica-förordningen, omsättningen beräknas utifrån koncernredovisningen (artikel 111.5 andra stycket). I liknande bestämmelser i andra lagar på finansmarknadsområdet preciseras EU-rättsakternas regler om sanktionsavgifter när en juridisk person ingår i en koncern på så sätt att det anges att omsättningen i förekommande fall ska bestämmas utifrån motsvarande omsättning på koncernnivå (se t.ex. 3 kap. 10 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 8 § LBF). Avsikten är att omsättning från verksamhet i koncernen som redovisas utifrån samma redovisningsregler ska ligga till grund för beräkningen av den högsta sanktionsavgiften (prop. 2016/17:162 s. 600–602). Bestämmelsen i den nya lagen bör utformas på samma sätt.

Uppgifter om omsättningen saknas eller är bristfälliga

I flera lagar på finansmarknadsområdet finns det bestämmelser som tar sikte på en situation där en överträdelse av en juridisk person har ägt rum under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga (se t.ex. 3 kap. 11 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 8 § LBF). Det anges att i sådana fall får en uppskattning av

omsättningen göras. Det är sålunda endast i de fall det, av de skäl som anges i bestämmelserna, inte går att beräkna avgiftens storlek som en uppskattad omsättning får läggas till grund för sanktionsavgiftens storlek. En motsvarande bestämmelse bör tas in i den nya lagen.

6.5 Ytterligare ingripandemöjligheter vid marknadsmissbruk

Promemorians förslag: Vid överträdelser av Mica-förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk ska Finansinspektionen få ingripa mot fysiska personer genom beslut om sanktionsavgift och genom att förbjuda en fysisk person som vid överträdelsen varit verksam i företaget att under högst tio år handla med kryptotillgångar för egen räkning. Vid upprepade överträdelser ska förbudet kunna sättas till längre tid än tio år. Vidare ska den som har gjort en vinst eller undvikit en förlust till följd av överträdelsen betala ett belopp som motsvarar vinsten eller den förlust som undvikits, om beloppet kan fastställas. Ett sådant belopp ska tillfalla staten.

Skälen för promemorians förslag: Mica-förordningen innehåller även bestämmelser om särskilda ingripandemöjligheter vid överträdelser av bestämmelserna om marknadsmissbruk. Dessa innebär att medlemsstaterna ska se till att den behöriga myndigheten ska ha möjlighet att återföra de vinster som har gjorts eller förluster som undvikits på grund av överträdelsen samt ha möjlighet att tillfälligt förbjuda personer som kan hållas ansvariga för överträdelsen från att handla med kryptotillgångar för egen räkning (artikel 111.5 första stycket c och g).

Finansinspektionen bör även kunna ingripa mot fysiska personer genom beslut om sanktionsavgift vid överträdelser av Mica-förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk, oberoende av om det aktuella företaget begått någon överträdelse.

Den nya lagen bör innehålla motsvarande bestämmelser.

6.6 Val av åtgärd

Promemorians förslag: Vid valet av ingripande och vid utövande av tillsynsbefogenheter enligt den nya lagen ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens inverkan på investerarens intressen, överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

Finansinspektionen ska i försvårande riktning beakta om företaget eller företrädaren tidigare har begått en överträdelse. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska beaktas om den som har begått överträdelsen

1. i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. snabbt upphört med överträdelsen eller snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

De omständigheter som ska vara styrande vid valet av ingripande ska beaktas även vid bestämmande av sanktionsavgiftens storlek. Utöver detta ska särskild hänsyn också tas till företagets eller företrädarens finansiella ställning och den vinst som dessa gjort till följd av överträdelsen, om den går att bestämma.

Finansinspektionen får avstå från ingripande, om

1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,

2. om rättelse sker,

3. någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot den som begått överträdelsen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller

4. det finns andra särskilda skäl.

Skälen för promemorians förslag: Enligt Mica-förordningen (artikel 112.1) ska de behöriga myndigheterna när de fastställer typen av och nivån på en administrativ sanktion eller andra administrativa åtgärder som ska åläggas ta hänsyn till alla relevanta omständigheter, inbegripet vissa särskilt angivna. Regeln är riktad till den behöriga myndigheten. Det skulle därför kunna förstås som att den är direkt tillämplig. I förarbetena till andra lagar som kompletterar EU-förordningar (bl.a. lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering) har dock bedömningen gjorts att det, för att främja förutsägbarheten och enhetligheten i tillämpningen av bestämmelserna, är en rimlig utgångspunkt att de omständigheter som anges i den förordningen anges även i lag (se t.ex. prop. 2020/21:206 s. 88). Det bör inte göras någon annan bedömning i detta fall. De omständigheter som anges i Mica-förordningen bör därför anges även i den nya lagen. För att inte begränsa utrymmet för egna bedömningar och möjligheter att ta hänsyn till särskilda omständigheter i det enskilda fallet bör dock lagtexten utgöra en exemplifierande, inte uttömmande, uppräkningslista av vilka omständigheter som ska beaktas. Det går inte att reglera vilken relativ vikt som ska tillmätas olika omständigheter eller hur de ska vägas i det enskilda fallet, utan det blir en fråga för tillämpande myndighet eller domstol (prop. 2013/14:228 s. 237–239).

För att de administrativa sanktionerna ska vara proportionerliga bör det, liksom i annan lagstiftning på finansmarknadsområdet, i den nya lagen anges att Finansinspektionen får avstå från ingripande i vissa situationer. De omständigheter som ska kunna innebära att inspektionen avstår från ingripande bör vara att överträdelsen är ringa eller ursäktlig, att personen i fråga gör rättelse, att någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga eller att det annars finns särskilda skäl (se t.ex. 3 kap. 16 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 b § LBF).

6.7 Verkställighet av beslut om sanktionsavgift

Promemorians förslag: En sanktionsavgift som tas ut med stöd av den nya lagen ska betalas inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift får verkställas enligt utsökningsbalken, om avgiften inte har betalats i rätt tid.

Om sanktionsavgiften inte har betalats i tid ska Finansinspektionen lämna avgiften för indrivning.

En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Skälen för promemorians förslag: I Mica-förordningen finns det inte några regler om betalning av sanktionsavgifter, preskription och verkställighet. Medlemsstaterna har således frihet att själva avgöra vad som ska gälla i sådana frågor. Bestämmelserna om betalning, preskription och verkställighet bör i den nya lagen utformas efter förebild av motsvarande bestämmelser i andra lagar på finansmarknadsområdet (se t.ex. 3 kap. 17 – 20 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 11–14 §§ LBF). Enligt dessa bestämmelser ska en avgift betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut om avgiften har fått laga kraft eller den längre tid som anges i beslutet. Om avgiften inte betalas inom denna tid, ska Finansinspektionen lämna den obetalda avgiften för indrivning. Finansinspektionens beslut får verkställas enligt utsökningsbalken. Innebörden av dessa bestämmelser är att det inte krävs något domstolsavgörande för att driva in en avgift som är obetald och förfallen till betalning och att mål om sanktionsavgift handläggs som allmänt mål hos Kronofogdemyndigheten (se 1 kap. 6 § och 3 kap. 1 § första stycket 6 utsökningsbalken). Samma ordning bör gälla för beslut om sanktionsavgifter enligt Mica-förordningen. Motsvarande bestämmelser bör därför tas in i den nya lagen.

När det gäller frågan om preskription anges i bestämmelserna i ovan nämnda lagar på finansmarknadsområdet att en sanktionsavgift som beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år. Samma preskriptionstid bör gälla för de nu aktuella sanktionsavgifterna. Med verkställighet avses faktiska verkställighetsåtgärder. Preskriptionen är absolut. Det betyder att fullgörande inte kan krävas efter det att fem år har gått sedan beslutet fått laga kraft, även om verkställighet har skett under femårsperioden avseende en del av sanktionsavgiften. Det som preskriberas är den del av avgiften som ännu inte drivits in (se prop. 2016/17:22 s. 255–257).

7 Överklaganden

Promemorians förslag: Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande enligt den nya lagen ska inte få överklagas. Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt den lagen ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Om Finansinspektionen inte meddelar beslut om auktorisation inom sex månader från det att en fullständig ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden ska därefter få begära förklaring av allmän förvaltningsdomstol om att ärendet onödigt uppehålls. Prövningstillstånd krävs vid överklagande av domstolens beslut till kammarrätten. Om Finansinspektionen inte har meddelat ett beslut om auktorisation enligt Mica-förordningen inom viss tid från det att en förklaring av allmän förvaltningsdomstol har lämnats, ska ansökan anses ha avslagits.

Skälen för promemorians förslag

Beslut bör överklagas till allmän förvaltningsdomstol

Enligt Mica-förordningen ska medlemsstaterna säkerställa att beslut som fattas enligt förordningen är vederbörligt motiverade och kunna överklagas till domstol (artikel 113).

Allmänna bestämmelser om krav på motivering av beslut finns i 32 § förvaltningslagen (2017:900). Allmänt inom finansmarknadsområdet gäller att beslut av Finansinspektionen som får överklagas prövas av allmän förvaltningsdomstol, med krav på prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Det bör gälla även för Finansinspektionens beslut enligt den nya lagen och enligt Mica-förordningen. En bestämmelse om rätt till domstolsprövning av Finansinspektionens beslut bör därför införas i lagen. Möjligheten att överklaga beslut enligt Mica-förordningen följer redan av förvaltningslagen (41 §) och någon sådan bestämmelse behövs därför inte i den nya lagen avseende sådana beslut. Av förvaltningslagen framgår att vissa beslut får verkställas omedelbart (35 §).

De förvaltningsbeslut som kan aktualiseras är t.ex. Finansinspektionens beslut att inte godkänna en ansökan om auktorisation eller om ingripanden genom administrativa sanktioner eller åtgärder. I vissa fall ska Finansinspektionen neka auktorisation om ECB eller, i tillämpliga fall, en centralbank avger ett negativt yttrande på grund av en risk avseende väl fungerande betalningssystem, den penningpolitiska transmissionen eller den monetära suveräniteten (artikel 21.4). Även ett beslut av Finansinspektionen som bygger på ett sådant yttrande av ECB omfattas av rätten att överklaga till allmän förvaltningsdomstol.

Ett beslut om sanktionsföreläggande bör inte få överklagas

I avsnitt 6.3 föreslås att Finansinspektionens ingripande mot en fysisk person för en överträdelse av Mica-förordningen ska kunna göras genom sanktionsföreläggande. Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska

personen föreläggs att inom viss tid godkänna ett ingripande som är bestämt till tid eller belopp. När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas.

Ett beslut om sanktionsföreläggande är således ett förberedande beslut. Ett överklagande av sådant beslut skulle kunna fördröja Finansinspektionens utredning i onödan. Ett förberedande beslut förhindrar inte heller en senare slutlig prövning i domstol. Allmänt på finansmarknadsområdet gäller att beslut om sanktionsföreläggande inte får överklagas (se t.ex. 4 kap. 1 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 17 kap. 1 § LBF). På samma sätt bör beslut om sanktionsföreläggande som Finansinspektionen fattar med stöd av den nya lagen inte få överklagas. En fysisk person som har fått ett felaktigt sanktionsföreläggande meddelat mot sig har möjlighet att ansöka om resning (se prop. 2016/17:162 s. 573–574).

Bestämmelser om dröjsmålstalan bör införas

I fråga om auktorisation för att erbjuda det som i Mica-förordningen kallas tillgångsanknutna token till allmänheten eller att ansöka om upptagande av dem till handel ska enligt Mica-förordningen den behöriga myndigheten inom 60 arbetsdagar efter mottagandet av en fullständig ansökan, fatta ett fullständigt motiverat utkast till beslut om att bevilja eller neka auktorisation (artikel 20.2). Denna bedömningsperiod får tillfälligt avbrytas under högst 20 arbetsdagar om den behöriga myndigheten begär in uppgifter som saknas (artikel 20.3). Sedan ska den behöriga myndigheten översända sitt utkast till beslut och ansökan till Eba, Esma, ECB och i förekommande fall centralbanken, vilka har 20 arbetsdagar på sig att avge yttrande (artikel 20.3–4). Den behöriga myndigheten ska därefter inom 25 arbetsdagar efter att ha mottagit dessa yttranden fatta ett fullständigt motiverat beslut om att bevilja eller neka auktorisation (artikel 21.1).

I fråga om auktorisation av leverantörer av kryptotillgångstjänster ska den behöriga myndigheten inom 40 arbetsdagar från mottagande av en fullständig ansökan fatta ett fullständigt motiverat beslut om beviljande eller nekande av auktorisation (artikel 60.9). Denna bedömningsperiod får tillfälligt avbrytas under högst 20 arbetsdagar om den behöriga myndigheten begär in ytterligare uppgifter som krävs för bedömningen (artikel 60.12).

Om beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader efter det att en ansökan som innehåller alla begärda uppgifter har lämnats in ska det finnas en rätt att överklaga till domstol (artikel. 113.1).

I förvaltningslagen finns det allmänna bestämmelser om åtgärder om handläggningen försenas. Bestämmelserna ger en enskild som har inlett ett ärende en möjlighet att få en prövning av frågan om ett slutligt avgörande i ärendet uppehålls oskäligt länge (11, 12 och 49 §§). Förvaltningslagen är subsidiär. Särskilda bestämmelser om dröjsmålstalan finns i flera lagar på finansmarknadsområdet (se t.ex. 4 kap. 3 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 17 kap. 2 § LBF).

Det bör i den nya lagen tas in en bestämmelse om dröjsmålstalan efter förebild av bestämmelser i andra lagar på finansmarknaden. Vid en sådan dröjsmålstalan prövar domstolen i princip endast om ärendet är färdigt för avgörande och om samtliga handlingar och uppgifter som behövs som underlag för beslutet lämnats in. Om domstolen finner att ärendet är färdigt för avgörande börjar en ny period löpa. Som framgår ovan ska ansökan om auktorisation för att erbjuda det som i Mica-förordningen kallas tillgångsanknutna token till allmänheten eller att ansöka om upptagande av dem till handel behandlas inom maximalt 125 arbetsdagar, vilket i princip motsvarar sex månader. Ansökan om auktorisation av leverantörer av kryptotillgångstjänster ska behandlas inom maximalt 60 arbetsdagar, vilket i princip motsvarar tre månader. Den nya perioden bör därför bestämmas till sex eller tre månader beroende på vilken slags auktorisation som söks. Om Finansinspektionen vid utgången av denna frist inte har fattat något beslut i ärendet, bör det anses som att ansökan har avslagits. Först då kan sökanden överklaga och få en prövning i sak.

8 Penningtvätt och finansiering av terrorism

Promemorians förslag: Leverantörer av kryptotillgångstjänster ska omfattas av penningtvättslagen.

En leverantör av kryptotillgångstjänster som ingår en korrespondentförbindelse avseende kryptotillgångstjänster med en motpartsenshet som inte är etablerad i EES ska undersöka om motparten har tillstånd eller är registrerad för att driva sin verksamhet.

Om en leverantör av kryptotillgångstjänster avslutar en korrespondentförbindelse ska beslutet dokumenteras.

Vid överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress ska en leverantör av kryptotillgångstjänster vidta skärpta åtgärder för att hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om en leverantör av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller sina tjänster från en annan stat i EES utan att ha etablerat en filial eller ett dotterbolag i Sverige ska Finansinspektionen kunna besluta att leverantören ska ha en central kontaktpunkt här.

Hänvisningar till den äldre TFR-förordningen ska ersättas med hänvisningar till den nya TFR-förordningen.

Skälen för promemorians förslag

Ändringar i TFR-förordningen

TFR-förordningen är en omarbetning av förordning (EU) 2015/847. Hänvisningarna till den senare förordningen i penningtvättslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen (2011:755) om elektroniska pengar och lagen om betaltjänster bör ersättas med hänvisningar till den nya TFR-förordningen.

Ändringar i penningtvättsdirektivet

I TFR-förordningen görs också vissa ändringar i penningtvättsdirektivet. Penningtvättsdirektivet genomförs bl.a. i penningtvättslagen och lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (valutaväxlingslagen).

Ändringarna i penningtvättsdirektivet innebär att leverantörer av kryptotillgångstjänster, inbegripet leverantörer som erbjuder växlingstjänster mellan virtuella valutor och fiatvalutor (dvs. valutor som utfärdas av stater och som inte stöds av någon fysisk vara) och tillhandahållare av plånböcker för virtuella valutor, ska utgöra verksamhetsutövare vid tillämpning av penningtvättslagen (artikel 2.1.2 i penningtvättsdirektivet).

Därutöver görs ändringar i reglerna om korrespondentförbindelser avseende kryptotillgångstjänster och ställs krav på skärpta åtgärder att hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism vid överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress (artiklarna 19a och 19b).

Slutligen ska leverantörer av kryptotillgångstjänster som bedriver verksamhet i Sverige utan att etablera en filial utse en central kontaktpunkt (artikel 45.9 i penningtvättsdirektivet).

För att genomföra ändringarna i penningtvättsdirektivet bör motsvarande bestämmelser införas i svensk rätt.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Promemorians förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 30 december 2024. Den föreslagna lagen om prövning av ärenden enligt Mica-förordningen ska upphöra att gälla samma dag.

Ingripande enligt den nya lagen ska inte få ske för överträdelser som har ägt rum före ikraftträdandet.

Ett företag som före den 30 december 2024 bedriver verksamhet som kräver auktorisation enligt artikel 63 i EU-förordningen ska få fortsätta att bedriva verksamhet till och med den 30 september 2025. Om ett sådant företag före den 1 oktober 2025 har gett in en ansökan om auktorisation, får företaget fortsätta med verksamheten till den tidpunkt som en ansökan om auktorisation har prövats slutligt.

Promemorians bedömning: Möjligheten att tillämpa ett förenklat förfarande för auktorisation av leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 143.6 Mica-förordningen bör inte utnyttjas.

Skälen för promemorians förslag och bedömning

Ikraftträdandebestämmelser

Mica-förordningen i dess helhet ska tillämpas fr.o.m. den 30 december 2024 (artikel 149.2). Avdelningarna III och IV ska emellertid tillämpas

redan fr.o.m. den 30 juni 2024 (artikel 149.3). Från den tidpunkten är det bl.a. möjligt att ansöka om auktorisation för att erbjuda vissa kryptotillgångar till allmänheten eller att uppta sådana till handel. I en tidigare promemoria har därför föreslagits en ny lag om prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar som innehåller de nödvändiga lagstiftningsåtgärder som krävs för att avdelning III och IV i Mica-förordningen ska kunna tillämpas (se promemorian Prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar). Förslagen i denna promemoria innebär att dessa bestämmelser förs över till den nya lagen som också ska innehålla de ytterligare bestämmelser som krävs till följd av Mica-förordningen.

Den nya lagen bör träda i kraft samtidigt som Mica-förordningen i dess helhet ska börja tillämpas, dvs. den 30 december 2024. Detsamma bör gälla för övriga lagförslag. Den föreslagna lagen om prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar bör upphöra att gälla samma dag.

Övergångsbestämmelser

I artikel 143.3 Mica-förordningen finns övergångsbestämmelser för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Sådana leverantörer som tillhandahöll sina tjänster enligt tillämplig lag före den 30 december 2024 får fortsätta att göra det t.o.m. den 1 juli 2026 eller till dess att de har beviljats eller nekats auktorisation, beroende på vilket som inträffar först. Medlemsstater får dock besluta att inte tillämpa denna övergångsreglering, eller förkorta varaktigheten, om det nationella regelverk som var tillämpligt före den 30 december 2024 är mindre strikt än Mica-förordningen. Eftersom de flesta medlemsstaters nuvarande nationella regleringar av leverantörer för kryptotillgångstjänster är mindre strikt än Mica-förordningen har Esma i ett brev den 17 oktober 2023 uppmanat medlemsstater att överväga att förkorta varaktigheten av övergångsregleringen till högst tolv månader (ESMA75-840896669-45).

Den som bedriver yrkesmässig verksamhet som består i förvaltning av eller handel med virtuell valuta ska i dag ansöka om registrering hos Finansinspektionen enligt valutaväxlingslagen. I den lagen ställs bl.a. krav på ägare och ledning (3 §). Regleringen i Mica-förordningen avseende leverantörer av kryptotillgångstjänster innebär att det bl.a. ställs krav på auktorisation, skyldighet att agera hederligt, rättvist och professionellt, försiktighetsåtgärder, organisatoriska krav och skydd för kunders kryptotillgångar. Det finns också bestämmelser om klagomålshantering, förebyggande av intressekonflikter och utkontraktering (avdelning V). Mica-förordningen innebär sammantaget en striktare reglering av leverantörer av kryptotillgångar än valutaväxlingslagen. Övergångsregleringen för sådana leverantörer bör därför förkortas till 12 månader, i enlighet med Esmas rekommendation. Ett företag som före den 30 december 2024 bedriver verksamhet som kräver auktorisation enligt artikel 63 i Mica-förordningen bör därför få fortsätta att bedriva verksamhet till och med den 30 september 2025. Finansinspektionen har därefter tre månader på sig att pröva ansökan (se avsnitt 7 ovan), dvs. senast den 30 december 2025. Det bör därför anges i övergångsbestämmelsen att ett företag som lämnat in en sådan ansökan

om auktorisation före den 1 oktober 2025 får fortsätta med verksamheten till den tidpunkt som en ansökan om auktorisation har prövats slutligt.

Medlemsstaterna får genom undantag från artiklarna 62–63 i Mica-förordningen tillämpa ett förenklat förfarande för ansökningar om auktorisation för leverantörer av kryptotillgångstjänster som den 30 december 2024 hade auktorisation att tillhandahålla sådana tjänster enligt nationell rätt (artikel 143.6). Eftersom valutaväxlingslagen enbart ställer krav på registrering finns idag ingen möjlighet att få tillstånd avseende sådan verksamhet som bedrivs av leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt svensk rätt. Ett sådant förenklat förfarande för auktorisation av leverantörer av kryptotillgångstjänster bör därför inte tillämpas i svensk rätt. Att vissa finansiella institut, såsom kreditinstitut och värdepapperscentraler, under vissa förutsättningar får tillhandahålla kryptotillgångstjänster utan krav på auktorisation enligt Mica-förordningen framgår av artiklarna 59–60 i Mica-förordningen.

10 Konsekvensanalys

Promemorians bedömning: Förslagen bedöms kunna leda till ökade, om än begränsade, kostnader för Finansinspektionen. Eventuella ökade kostnader för Finansinspektionen och allmänna förvaltningsdomstolar med anledning förslagen ryms inom befintliga ekonomiska ramar.

Skälen för promemorians bedömning

Ramen för konsekvensanalysen

Förslagen i denna promemoria kompletterar Mica-förordningen och TFR-förordningen, som är direkt tillämpliga i Sverige. Effekterna av förordningarna har redan analyserats i de konsekvensanalyser som gjorts vid framtagandet av de rättsakterna. Konsekvensanalysen i denna promemoria är därför begränsad till de nationella lagförslag som lämnas, t.ex. gällande behörig myndighet och avgifter.

Alternativa lösningar

Det bedöms inte finnas några alternativa lösningar som skulle vara lämpliga när det gäller de åtgärder som är nödvändiga för att anpassa den svenska lagstiftningen till förordningen. Om Sverige inte gör nödvändiga anpassningar av lagstiftningen är det sannolikt att Europeiska kommissionen inleder ett förfarande om fördragsbrott. Att avstå från att införa nödvändiga bestämmelser utgör alltså inte något alternativ.

Förslagen går inte längre än vad som är nödvändigt för att uppfylla kraven enligt Mica-förordningen och TFR-förordningen. Vad gäller förslaget att leverantörer av kryptotillgångstjänster ska omfattas av penningtvättslagen innebär detta inte någon ändring av gällande rätt eftersom dessa tjänster redan idag omfattas av valutaväxlingslagen (och därmed också penningtvättslagen).

Effekter för Finansinspektionen

Förslagen i denna promemoria innebär att Finansinspektionen blir behörig myndighet enligt Mica-förordningen. Inspektionen kommer i den egenskapen bl.a. ha att pröva ansökningar om tillstånd att tillhandahålla tjänster som omfattas av förordningen. Den kommer också att svara för tillsynen över att förordningen följs och får i det syftet utrednings- och tillsynsbefogenheter, liksom befogenheter att ingripa med administrativa sanktioner och andra åtgärder vid överträdelse av förordningen. I egenskap av behörig myndighet ska Finansinspektionen vidare bl.a. samarbeta med behöriga myndigheter i andra medlemsstater i EU och med Eba och Esma. Enligt förslaget i denna promemoria ska Finansinspektionen även få ta ut årliga avgifter av de aktörer som omfattas av det nya regelverket, för att finansiera sin verksamhet.

Finansinspektionens arbete med ansökningsärenden finansieras genom avgifter som disponeras av inspektionen och som tas ut av dem som ansöker om tillstånd. Avgifterna regleras i dag i förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen. De nya ärendeslagen som följer av Mica-förordningen kommer att innebära behov av justeringar för att möjliggöra uttag av avgifter för prövning av sådana ärenden.

Finansinspektionens övriga verksamhet finansieras via anslag i statens budget. Huvuddelen av de kostnaderna, bl.a. kostnaderna för arbetet med regelgivning och tillsyn, täcks genom avgifter som tas ut enligt förordningen om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet, som ska uppgå till ett belopp som motsvarar kostnaden för den verksamhet som ska finansieras. Inspektionen redovisar de avgiftsintäkterna mot inkomstitel på statens budget. Förslagen i denna promemoria innebär att det uppstår behov av justeringar för att möjliggöra att en årlig avgift kan tas ut av de aktörer som omfattas av det nya regelverket. Förslagen innebär att inspektionen ska utöva tillsyn över nya aktörer och en ny kategori av institut. Även om det i dagsläget är svårt att uppskatta hur många aktörer det rör sig om innebär ett nytt regelverk ökade kostnader. Sammantaget bedöms förslagen kunna leda till ökade kostnader för Finansinspektionen. Eventuella ökade kostnader för myndigheten med anledning av promemorians förslag bedöms dock vara begränsade och rymas inom befintliga ekonomiska ramar.

Effekter för domstolar

Finansinspektionens beslut enligt den nya lag som föreslås i denna promemoria och enligt Mica-förordningen kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. De nya bestämmelserna förväntas dock endast leda till domstolsprövning i enstaka fall. Även om mål av nu aktuellt slag kan vara förhållandevis komplicerade och tidskrävande ska därför de eventuella ökade kostnader som kan uppkomma med anledning av förslagen hanteras inom beslutade ekonomiska ramar.

Effekter för företagen

Förslagen i denna promemoria innebär att de företag som omfattas av Mica-förordningen ska betala ovan nämnda avgifter till

Finansinspektionen. Nivån på dessa avgifter kommer att regleras på lägre nivå än lag.

Det är i dag elva finansiella institut som är registrerade hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (LVA) och som bedriver förvaltning av eller handel med kryptotillgångar. Dessa kommer i och med att Mica-förordningen börjar tillämpas att behöva ansöka om tillstånd i stället för registrering. Utöver dessa bedöms ett antal ytterligare företag som omfattas av Mica-förordningen bedriva verksamhet i Sverige. Det är emellertid oklart hur många. Till det kommer att tillhandahållande av de aktuella tjänsterna till sin natur är en gränsöverskridande verksamhet och fler företag som påbörjat sin verksamhet i andra länder kan tänkas ansöka om tillstånd i Sverige. Enligt en undersökning från Esma finns det i dag över 5 000 registrerade kryptoaktörer i EU.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

1 kap.

1 § Denna lag kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, i denna lag kallad EU-förordningen.

Termer och uttryck som används i denna lag har samma betydelse som i EU-förordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens syfte. Övervägandena finns i avsnitt 4.1 och 4.2.

Lagen kompletterar Mica-förordningen. Hänvisningen till förordningen i *första stycket* avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning. Detsamma gäller övriga hänvisningar till förordningen i lagen.

Enligt *andra stycket* har termer och uttryck i lagen samma betydelse som i Mica-förordningen.

Lagen är till disposition och innehåll utformad efter förebild av lagen (2021:899) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering. Den lagen har i sin tur sin motsvarighet i ett flertal lagar som kompletterar EU-förordningar på finansmarknadsområdet.

På finansmarknadsområdet finns också ett stort antal s.k. rörelselagar, dvs. lagar som reglerar olika finansiella företags verksamhet, t.ex. lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, förkortad LBF, som gäller kreditinstitut. Dessa rörelselagar har i huvudsak samma disposition och innehåll, beroende på verksamhetens art och beskaffenhet. Flera av

bestämmelserna i de lagar som kompletterar EU-förordningar på finansmarknadsområdet har sin motsvarighet i dessa rörelselagar.

2 § Finansinspektionen är behörig myndighet enligt EU-förordningen.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om behörig myndighet. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Paragrafen innebär att Finansinspektionen är den behöriga myndighet som avses i Mica-förordningen, dvs. som ansvarar för auktorisation, registrering och tillsyn enligt förordningen.

3 § Den information som ska lämnas till kunder och allmänheten enligt artiklarna 30, 76.9 och 78.3 i EU-förordningen och i en vitbok enligt artikel 6, 19 eller 51 i EU-förordningen ska anses vara väsentlig vid tillämpningen av 10 § tredje stycket marknadsföringslagen (2008:486). Detsamma gäller information som ska lämnas i marknadsföringsmaterial enligt EU-förordningen.

Bestämmelserna i 29–36 §§ marknadsföringslagen om marknadsstörningsavgift ska inte tillämpas vid utebliven information enligt första stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktioner vid utebliven eller bristfällig information. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Första stycket innebär att viss information som ska lämnas enligt Mica-förordningen ska anses vara väsentlig vid tillämpningen av 10 § tredje stycket marknadsföringslagen. Bestämmelser om informationsskyldighet finns i artiklarna 30 (fortlöpande information till innehavare av tillgångsanknutna token), 76.9 (information om köp- och säljkurser samt orderdjupet) och 78.3 (information om policy för orderutförande). Bestämmelser om krav på innehållet i en vitbok finns i artiklarna 6, 19 och 51. Bestämmelser om vilken information som ska lämnas i marknadsföringsmaterial finns bl.a. i artiklarna 7, 29 och 53 i Mica-förordningen. I Mica-förordningen finns även bestämmelser om offentliggörande och ändring av information i marknadsföringsmaterial (artiklarna 9 och 12).

Bestämmelserna innebär att Konsumentombudsmannen vid överträdelse är behörig att utfärda ålägganden eller väcka talan i Patent- och marknadsdomstolen.

Att Konsumentombudsmannen kan vidta åtgärder enligt marknadsföringslagen hindrar inte att Finansinspektionen ingriper mot företaget enligt bestämmelserna i denna lag eller andra lagar t.ex. 15 kap. LBF i fråga om kreditinstitut.

Andra stycket innebär att bestämmelserna om marknadsstörningsavgift inte ska tillämpas vid utebliven information.

4 § Den som är eller har varit knuten till ett företag som omfattas av EU-förordningen som anställd eller uppdragstagare får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han eller hon i anställningen eller under uppdraget har fått veta om någon annans affärsförhållanden eller personliga förhållanden.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tystnadsplikt. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 1 kap. 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 1 kap. 10 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Enligt paragrafen ska den som är eller har varit knuten till ett företag som omfattas av Mica-förordningen som anställd eller som uppdrags- tagare vara bunden av tystnadsplikt för uppgifter om någon annans affärs- förhållanden eller personliga förhållanden. En sådan tystnadsplikt gäller inte enbart anställda och styrelseledamöter utan också andra uppdrags- tagare som fått kännedom om sådana förhållanden, t.ex. revisorer. Bestäm- melsen hindrar endast obehörigt uppgiftslämnande. Den som lämnar ut uppgifter på grund av en skyldighet enligt lag anses inte handla obehörigt. Detsamma gäller om samtycke från rättighetsinnehavaren finns. Den som bryter mot bestämmelsen kan enligt 20 kap. 3 § brottsbalken dömas för brott mot tystnadsplikten.

5 § Ett företag som omfattas av EU-förordningen ska utan dröjsmål lämna uppgifter i elektronisk form om enskildas förhållanden till företaget, om det under en utredning enligt bestämmelserna om förundersökning i brottmål eller en utredning om självständigt förverkande begärs av undersökningsledaren eller om det begärs av åklagare i ett ärende om rättslig hjälp i brottmål, på framställning av en annan stat eller en mellanfolklig domstol, eller i ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Den är utformad efter förebild av bl.a. 1 kap. 7 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 1 kap. 11 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

För en närmare kommentar, se prop. 2002/03:139 s. 484–488, 517–518. och 585–586.

6 § Den undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 5 § får besluta att företaget samt dess styrelseledamöter och anställda inte får röja för kunden eller för någon utomstående att uppgifter har lämnats enligt 5 § eller att det pågår en förundersökning, en utredning om självständigt förverkande, ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder. Ett sådant förbud får meddelas om det krävs för att en utredning om brott eller självständigt förverkande inte ska äventyras eller för att uppfylla en internationell överenskommelse som är bindande för Sverige.

Förbudet ska vara tidsbegränsat, med möjlighet till förlängning, och får inte avse längre tid än vad som är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet. I ett ärende om rättslig hjälp i brottmål eller om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder får dock förbudet tidsbegränsas bara om den stat eller mellanfolkliga domstol som ansökt om rättslig hjälp eller den utländska myndighet som har utfärdat utredningsordern samtycker till detta.

Om ett förbud inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med förbudet, ska undersökningsledaren eller åklagaren besluta att förbudet ska upphöra.

Paragrafen innehåller bestämmelser om meddelandeförbud. Den är utformad efter förebild av bl.a. 1 kap. 8 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 1 kap. 12 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Enligt *första stycket* får undersökningsledare eller åklagare som begär uppgifter enligt 5 § besluta om meddelandeförbud. Beslutet får riktas till företaget i fråga och till dess anställda och styrelseledamöter. Förbudet avser såväl det förhållandet att uppgifter har lämnats ut som att en för- undersökning, en utredning om självständigt förverkande, ett ärende om

rättslig hjälp eller ett ärende om erkännande och verkställighet av en europeisk utredningsorder pågår.

I *andra stycket* finns bestämmelser om förbudets giltighet i tiden. Förbudet ska enligt *tredje stycket* upphöra att gälla när det inte längre är motiverat med hänsyn till syftet med åtgärden. Ett skäl att häva ett tidsbegränsat förbud kan t.ex. vara att uppgifterna ändå avslöjas för kunden, t.ex. i samband med ett förhör eller när förundersökningen redovisas enligt 23 kap. 18 § rättegångsbalken.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud kan dömas till böter enligt 7 §.

7 § Till böter döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 6 §.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om ansvar och är utformad efter förebild av bl.a. 1 kap. 9 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 1 kap. 13 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot ett meddelandeförbud enligt 6 § kan dömas till böter. För en närmare kommentar, se prop. 2004/05:144 s. 196.

2 kap.

1 § Finansinspektionen har tillsyn över att företag som omfattas av EU-förordningen följer

1. EU-förordningen,
2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,
3. denna lag, och
4. andra författningar som reglerar verksamheten.

Finansinspektionen har dessutom tillsyn över att företagens ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven enligt EU-förordningen.

Första och andra styckena gäller inte i fråga om verksamheter som står under Europeiska bankmyndighetens tillsyn.

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillsynens omfattning. Övervägandena finns i avsnitt 5.1.

Det är Finansinspektionen som är tillsynsmyndighet på finansmarknadsområdet och som är behörig myndighet enligt EU-förordningen (1 kap. 2 §). Av *första stycket* framgår att Finansinspektionen har tillsyn över att företag som omfattas av EU-förordningen följer förordningen (*punkt 1*), TFR-förordningen (*punkt 2*) denna lag (*punkt 3*) och andra författningar som reglerar verksamheten (*punkt 4*), vilket innefattar tillsyn över att företag följer bestämmelserna i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).

Enligt *andra stycket* har Finansinspektionen dessutom tillsyn över att företagens ägare och ledning uppfyller lämplighetskraven som framgår av EU-förordningen.

Europeiska bankmyndigheten (Eba) kan under vissa förutsättningar klassificera tillgångsanknutna token och e-pengatoken som betydande och

tar i så fall över tillsynsansvaret för den verksamheten (artiklarna 43, 44, 56 och 57 i Mica-förordningen). Det är i så fall Eba som utövar de tillsynsbefogenheter som annars tillkommer Finansinspektionen (artiklarna 117.1 och 117.4 i Mica-förordningen) Av *tredje stycket* framgår att Finansinspektionen inte utövar tillsyn över de verksamheter som står under Ebas tillsyn. Om en utgivare av betydande tillgångsanknutna token som också tillhandahåller kryptotillgångstjänster eller ger ut kryptotillgångar som inte är betydande tillgångsanknutna token kvarstår emellertid Finansinspektionens tillsyn över sådana verksamheter (artikel 117.2).

2 § Ett företag som omfattas av EU-förordningen ska lämna Finansinspektionen de uppgifter som inspektionen begär för sin tillsyn.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om uppgifter till Finansinspektionen. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Enligt paragrafen ska de företag som står under Finansinspektionens tillsyn lämna de uppgifter som inspektionen begär för sin tillsyn, det kan t ex handla om vilka åtgärder som vidtas för att motverka penningtvätt eller finansiering av terrorism. Om ett företag vägrar att lämna de begärda uppgifterna kan Finansinspektionen besluta om föreläggande enligt 3 kap. 2 §.

3 § Om det är nödvändigt för tillsynen får Finansinspektionen genomföra en undersökning hos ett företag som omfattas av EU-förordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om platsundersökning. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 2 kap. 3 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 13 kap. 4 § LBF. Överväganden finns i avsnitt 5.3.

Bestämmelsen innebär att Finansinspektionen får genomföra ett platsbesök om det är nödvändigt för tillsynen. Det förutsätter att Finansinspektionen bereds tillgång till verksamhetslokalerna.

Liksom i fråga om andra åtgärder krävs bl.a. att en platsundersökning aldrig får vara mer långtgående än vad som behövs och att det avsedda resultatet av en sådan undersökning ska stå i rimligt förhållande till de olägenheter som kan uppstå för den som undersökningen riktas mot (5 § tredje stycket förvaltningslagen [2017:900]).

4 § Om det finns skälig anledning att anta att EU-förordningen kommer att överträdas, får Finansinspektionen förbjuda

1. erbjudande om kryptotillgångar till allmänheten, eller
2. handel med kryptotillgångar.

Finansinspektionen får tillfälligt förbjuda ett företag som omfattas av EU-förordningen att vidta en åtgärd, om

1. åtgärden strider mot EU-förordningen,
2. det finns skälig anledning att anta att EU-förordningen har överträtts eller kommer att överträdas, eller

3. åtgärden är skadlig för företagets kunders intressen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förbud. Paragrafen är utformad efter förebild av 2 kap. 4 och 5 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Enligt *första stycket* får Finansinspektionen meddela permanent beslut om förbud avseende vissa tjänster på den grunden att det finns skälig anledning att anta att EU-förordningen kommer att överträdas. De tjänster som kan förbjudas är erbjudanden till allmänheten eller ett upptagande till handel av kryptotillgångar (artikel 94.1 m) samt handel med kryptotillgångar på en handelsplattform för kryptotillgångar (artikel 94.1 o).

Enligt *andra stycket* får Finansinspektionen tillfälligt förbjuda ett företag som omfattas av inspektionens tillsyn att vidta en åtgärd om åtgärden strider mot Mica-förordningen (*punkt 1*), det finns skälig anledning att anta att förordningen har överträtts eller kommer att överträdas (*punkt 2*) eller om åtgärden är skadlig för företagets kunders intressen (*punkt 3*). Det rör sig t.ex. om att kunna tillfälligt avbryta tillhandahållande av kryptotillgångstjänster eller handel med kryptotillgångarna om det finns skälig anledning att anta att förordningen har överträtts eller om det finns risk att verksamheten kan skada kundens intressen (artikel 94.1 b, f, n och t). En åtgärd är till skada för kundernas intressen om den t ex strider mot avtalen med kunderna eller om den kraftigt försämrar företagets ekonomi på så sätt att företaget riskerar att hamna på obestånd.

Av förordningen framgår vidare att ett tillfälligt förbud i vissa fall får pågå i högst 30 på varandra följande arbetsdagar (artikel 94.1 b, l, n och q). Det kan också röra sig om att tillfälligt avbryta tillhandahållandet av marknadsföringsmaterial (artikel 94.1 p). Även Konsumentverket har möjlighet att agera mot vilseledande eller felaktig marknadsföring med stöd av bestämmelserna i marknadsföringslagen (se författningskommentaren till 1 kap. 3 §). De båda myndigheterna bör i förekommande fall samråda med varandra innan en åtgärd vidtas.

Av 4 kap. 3 § följer att ett förbud får förenas med vite.

5 § För övervakning av att bestämmelserna i artiklarna 86–92 i EU-förordningen följs får Finansinspektionen tillämpa de tillsyns- och utredningsbefogenheter som följer av 3 kap. 1 och 7 §§ och 4 kap. lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning.

Paragrafen innehåller bestämmelser tillsynsbefogenheter för förhindrande och förbud mot marknadsmissbruk. Övervägandena finns i avsnitt 5.5.

För förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk av kryptotillgångar kan Finansinspektionen enligt paragrafen tillämpa vissa bestämmelser som följer av lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning. Finansinspektionen kan med stöd av den lagen förelägga ett företag eller någon annan att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat, och den som kan förväntas lämna uppgifter i saken att inställa sig till förhör (3 kap. 1 §), besluta om kvarstad (3 kap. 7 §) och genomföra undersökningar efter beslut av domstol (4 kap.). Vissa beslut enligt 4 kap. ska överklagas till Stockholms tingsrätt (6 kap. 2 §) och vissa ärenden handläggas enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden (6 kap. 4 §).

I lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden finns bestämmelser om straff för insiderhandel, obehörigt röjande av insiderinformation och marknadsmanipulation som begås på värdepappersmarknaden. Om det finns anledning att anta att ett

brott begåtts enligt den lagen är Finansinspektionen skyldighet att anmäla det till åklagare (3 kap. 1 §).

6 § Finansinspektionen ska informera allmänheten om sin tillsynsverksamhet.

Om den information som ska lämnas av ett företag som omfattas av EU-förordningen till kunder enligt EU-förordningen är bristfällig, felaktig eller vilseledande, får Finansinspektionen offentliggöra korrekta uppgifter.

Paragrafen innehåller bestämmelser om information. Övervägandena finns i avsnitt 5.6.

Enligt *första stycket* ska Finansinspektionen informera allmänheten om sin tillsynsverksamhet. Det kan t.ex. röra sig om information om ett företag som står under tillsyn inte fullgör sina skyldigheter enligt Mica-förordningen.

Enligt *andra stycket* får Finansinspektionen offentliggöra korrekta uppgifter om den information som lämnas till kunder är bristfällig, felaktig eller vilseledande. Det kan t.ex. röra sig om information som ska framgå av en vitbok eller information i marknadsföringsmaterial. Finansinspektionen kan även förelägga ett företag som omfattas av Mica-förordningen att korrigerera eller se till att ytterligare information tas upp eller att en rättelse offentliggörs (3 kap. 2 §).

7 § För att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt EU-förordningen och denna lag ska företag som avses i 1 § betala årliga avgifter.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt EU-förordningen.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifterna.

Paragrafen innehåller bestämmelser om avgifter. Övervägandena finns i avsnitt 5.7.

Enligt *första stycket* får Finansinspektionen ta ut årliga avgifter av företag under tillsyn. Dessa avgifter ska finansiera Finansinspektionens verksamhet enligt denna lag, vilket inbegriper inspektionens tillsyn över att EU-förordningen följs.

Enligt *andra stycket* får Finansinspektionen ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt Mica-förordningen. Detta innefattar bl.a. avgift för att registrera vitbok, ansökningar om auktorisation och underrättelser om utökad verksamhet och underrättelser om att väsentliga förändringar skett av förutsättningarna för auktorisation.

I *tredje stycket* finns ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om avgifterna enligt första och andra styckena. Föreskrifter om årliga avgifter finns i förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Föreskrifter om avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser finns i förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

8 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att enligt artikel 105 i EU-förordningen förbjuda eller begränsa dels marknadsföring, distribution eller försäljning av vissa kryptotillgångar, dels verksamhet som rör kryptotillgångar.

Paragrafen innehåller ett bemyndigande. Övervägandena finns i avsnitt 5.8.

Finansinspektionen har enligt artikel 105 i Mica-förordningen under vissa förutsättningar möjlighet att besluta om s.k. produktintervention. Enligt paragrafen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Finansinspektionen) meddela föreskrifter om produktintervention enligt artikel 105 i Mica-förordningen.

3 kap.

1 § Finansinspektionen ska ingripa mot ett företag som omfattas av EU-förordningen och som har åsidosatt sina skyldigheter enligt

1. EU-förordningen,
2. förordning (EU) 2023/1113,
3. denna lag,
4. andra författningar som reglerar verksamheten,
5. bolagsordning, stadgar eller reglemente, eller
6. interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar verksamheten.

Första stycket gäller inte i fråga om verksamheter som står under Europeiska bankmyndighetens tillsyn.

Finansinspektionen ska ingripa mot den som utan auktorisation eller registrering bedriver verksamhet som omfattas av EU-förordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot vissa överträdelser. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Enligt *första stycket* ska Finansinspektionen ingripa mot företag som omfattas av Mica-förordningen och som har åsidosatt sina skyldigheter enligt den förordningen, TFR-förordningen, denna lag, andra författningar som reglerar verksamheten, bolagsordning, stadgar eller reglemente eller interna instruktioner som har sin grund i en författning som reglerar verksamheten (*punkterna 1–6*). Bestämmelsen är utformad efter förebild av bl.a. 15 kap. 1 § LBF och ger Finansinspektionen ett brett mandat att granska hela verksamhetens regelefterlevnad.

Utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken som enligt artiklarna 43, 44, 56 och 57 klassificeras som betydande står under Ebas tillsyn och det är Eba som ingriper mot dessa företag (se artikel 117 och avdelning VII, kapitel 5 i Mica-förordningen). Enligt *andra stycket* får Finansinspektionen inte ingripa mot sådan verksamhet.

Tredje stycket gäller ingripande mot den som bedriver verksamhet utan auktorisation eller registrering enligt Mica-förordningen.

Mica-förordningen gäller också företag som omfattas av annan rörelselagstiftning, t.ex. kreditinstitut. Vid överträdelser av Mica-förordningen gäller bestämmelserna i detta kapitel i stället för bestämmelser om ingripanden i annan rörelselagstiftning, t.ex. 15 kap. LBF (principen om *lex specialis*). Det gäller dock inte i fråga om bestämmelserna om återkallelse av auktorisation, eftersom dessa företag inte har auktorisation enligt Mica-förordningen.

2 § Ett ingripande enligt 1 § sker genom beslut om

1. föreläggande att inom viss tid vidta en viss åtgärd eller upphöra med ett visst agerande,
2. anmärkning,
3. vid allvarliga överträdelser, återkallelse av tillstånd eller, om det är tillräckligt, varning.

Ett ingripande får inte ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts.

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur Finansinspektionen får ingripa mot verksamhet som omfattas av 1 §. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Första stycket innehåller en uppräknning av de åtgärder och sanktioner som Finansinspektionen kan besluta om vid ett ingripande enligt 1 §. I de fall en administrativ åtgärd eller sanktion ska påföras en juridisk person saknar det betydelse om verksamheten har överlåtits till någon annan efter det att den aktuella överträdelsen ägde rum (se t.ex. prop. 2003/04:121 s. 158–159). I 13, 14 och 15 §§ anges omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande.

Ett föreläggande enligt *punkt 1* kan riktas dels mot företag som har rätt att tillhandahålla tjänster enligt Mica-förordningen, dels mot företag som tillhandahåller tjänster som omfattas av förordningen men som inte har rätt till det (jfr exempelvis artikel 94.1 h Mica-förordningen). Eftersom en överträdelse även kan bestå i underlåtenhet att uppfylla vissa krav, kan Finansinspektionen även ålägga den ansvarige att vidta en positiv åtgärd för att uppfylla kraven i Mica-förordningen. Det kan t.ex. röra sig om att förelägga ett företag att korrigera eller se till att ytterligare information tas upp i en vitbok eller i marknadsföringsmaterial eller att offentliggöra en rättelse (artikel 94.1 i–k och 94.3 h Mica-förordningen). Ett föreläggande kan inte kombineras med sanktionsavgift (3 §). Det kan däremot förenas med vite enligt 4 kap. 3 §.

En anmärkning enligt *punkt 2* kan användas när det inte finns något behov av rättelse, men överträdelsen bör medföra en sanktion. En anmärkning kan riktas dels mot företag som är har rätt att tillhandahålla tjänster enligt Mica-förordningen, dels mot företag som tillhandahåller tjänster som omfattas av förordningen men som inte har rätt till det. En anmärkning i det senare fallet kan vara aktuellt om överträdelsen har upphört vid tidpunkten för Finansinspektionens ingripande. En anmärkning kan kombineras med sanktionsavgift enligt 3 §.

Återkallelse av auktorisation enligt *punkt 3* är den mest ingripande åtgärden. Det följer direkt av artiklarna 24 och 63 i Mica-förordningen att auktorisation kan återkallas vid allvarliga överträdelser. Återkallelse kan även komma i fråga vid allvarliga överträdelser av penningtvättslagen och TFR-förordningen. Om ett företag gör sig skyldigt till en allvarlig överträdelse där det inte är nödvändigt att återkalla auktorisationen, bör i stället en varning beslutas. Ett beslut om varning kan kombineras med sanktionsavgift enligt 3 §.

I *andra stycket* regleras möjligheten till ingripande när Finansinspektionen redan har beslutat om ett föreläggande förenat med vite avseende samma överträdelse. Bestämmelsen syftar till att förhindra att någon prövas två gånger för samma sak på ett sätt som kan strida mot dubbelprövningsförbudet. Om ett föreläggande har förenats med vite och förelägandet inte följs, kan Finansinspektionen välja att ansöka om att vitet ska dömas ut. Att ett föreläggande har meddelats utgör inte hinder mot ingripande enligt 1 §. Hindret uppkommer när en domstolsprocess inleds om utdömande av vitet.

3 § Om ett beslut om anmärkning eller varning enligt 2 § har meddelats, får Finansinspektionen besluta att den som har gjort sig skyldig till överträdelsen ska betala en sanktionsavgift.

Vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 kan Finansinspektionen meddela ett beslut om sanktionsavgift utan beslut om anmärkning eller varning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om förutsättningarna för Finansinspektionen att besluta om sanktionsavgift mot ett företag. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Första stycket innebär att Finansinspektionen får besluta om sanktionsavgift mot en juridisk eller fysisk person bara om beslut om anmärkning eller varning har meddelats, eller samtidigt meddelas, enligt 2 §. Det är därmed inte möjligt att kombinera förelägganden eller beslut om återkallelse av auktorisation med sanktionsavgift. En avgift kan uppgå till högst de belopp som anges i 10–12 §§.

Enligt *andra stycket* får Finansinspektionen vid överträdelser av Mica-förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk meddela beslut om sanktionsavgifter utan beslut om anmärkning eller varning. Bestämmelsen innebär att inspektionen kan fatta ett beslut om sanktionsavgift mot en fysisk person som överträtt dessa bestämmelser, oavsett om företaget har begått någon överträdelse.

4 § Om ett företags auktorisation har återkallats får Finansinspektionen besluta hur rörelsen ska avvecklas.

Ett beslut om återkallelse får förenas med ett förbud att fortsätta rörelsen.

Om ett företags auktorisation har återkallats får Finansinspektionen förelägga företaget att överlåta sina avtal med kunder till ett företag som har auktorisation. Av ett sådant föreläggande ska det framgå att kunden och det mottagande företaget ska samtycka till överlåtelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om åtgärder vid återkallelse av auktorisation. Paragrafen är utformad efter förebild av 3 kap. 4 § lagen om kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 4 § LBF. Övervägandena finns i avsnitten 6.2.

Paragrafen gäller oavsett på vilken grund auktorisationen återkallas.

Av *första stycket* följer att Finansinspektionen i sitt beslut om återkallelse av auktorisation kan ge anvisningar om hur rörelsen ska avvecklas. Hänsyn kan tas till individuella förhållanden hos det företag som beslutet avser. Om Finansinspektionen meddelar ett beslut om återkallelse får den, enligt *andra stycket*, samtidigt meddela förbud för företaget att fortsätta rörelsen. Ett sådant förbud får förenas med vite enligt 4 kap. 3 §.

Enligt *tredje stycket* får Finansinspektionen förelägga ett företag som har fått sin auktorisation återkallad att överlåta avtal som den har med kunder till ett annat företag. Det företag till vilket överlåtelse görs ska ha auktorisation. Vid ett sådant föreläggande ska en förutsättning för skyldigheten att överlåta avtal vara att kunderna och det mottagande företaget samtycker till överlåtelsen. Den förutsättningen ska framgå av föreläggandet. Bestämmelsen reglerar inte villkoren för överlåtelsen mellan den överlåtande och mottagande leverantören utan det är upp till parterna att komma överens om dessa.

5 § Om ett företag som omfattas av EU-förordningen har åsidosatt sina skyldigheter enligt 1 § första stycket får Finansinspektionen ingripa mot den som

ingår i dess styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem. Ingripande sker genom en eller båda av följande sanktioner:

1. att den fysiska personen under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett företag som omfattas av EU-förordningen, eller ersättare för någon av dem, eller

2. sanktionsavgift.

Ett ingripande enligt första stycket får ske bara om företagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtliga eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om Finansinspektionens möjlighet att ingripa mot vissa företrädare. Paragrafen är utformad efter förebild av 3 kap. 5 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrötsfinansiering och 15 kap. 1 a § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Finansinspektionen ska enligt *första stycket* ingripa mot den som ingår i styrelsen för ett företag som omfattas av Mica-förordningen, är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om företaget har åsidosatt sina skyldigheter i ett fall som anges i 1 § första stycket. Ingripandet sker genom att den fysiska personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör eller ersättare för någon av dem i ett företag som omfattas av EU-förordningen, eller genom sanktionsavgift. Dessa två sanktioner kan också kombineras.

Enligt *andra stycket* får ett ingripande mot en fysisk person enligt första stycket bara ske om företagets överträdelse är allvarlig och den fysiska personen i fråga uppsåtliga eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen. Vad som är en allvarlig överträdelse får bedömas från fall till fall och bedömningen bör ta hänsyn till utvecklingen på finansmarknadsområdet.

6 § Vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i EU-förordningen

1. får Finansinspektionen ingripa mot

a) en fysisk person genom beslut om sanktionsavgift, och
b) en fysisk person som vid tidpunkten för överträdelsen var verksam hos ett företag som omfattas av EU-förordningen genom att den fysiska personen under högst tio år eller, vid upprepade överträdelser, för längre tid än tio år inte får handla med kryptotillgångar för egen räkning, och

2. ska den som har gjort en vinst eller undvikit en förlust betala ett belopp som motsvarar vinsten eller den förlust som undvikits, om beloppet kan fastställas. Beloppet enligt första stycket 2 tillfaller staten.

Paragrafen innehåller vissa särskilda sanktioner vid överträdelser av Mica-förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk. Övervägandena finns i avsnitt 6.5.

Enligt *första stycket 1* får Finansinspektionen ingripa mot en fysisk person genom att meddela beslut om sanktionsavgift eller förbjuda personen att handla med kryptotillgångar för egen räkning. Förbudet mot att handla med kryptotillgångar får sättas till högst tio år, men får sättas längre om överträdelserna är upprepade. Ett sådant beslut torde komma i fråga om överträdelserna har anknytning till handel med kryptotillgångar och t.ex. har skett genom utnyttjande av anställningen i eller uppdraget för

företaget som omfattas av Mica-förordningen. Syftet med förbudet är främst att motverka ytterligare överträdelse (jfr prop. 2016/17:22 s. 385).

Första stycket 2 innebär att s.k. återföring ska ske av de ekonomiska fördelar som en överträdelse medfört genom att den som har gjort sig skyldig till överträdelsen åläggs att betala ett belopp som motsvarar den nytta som han eller hon dragit genom överträdelsen. Det innebär att om någon annan än den som gjort sig skyldig till överträdelsen, dvs. tredje man, dragit nytta av överträdelsen genom vinst eller undviken förlust kan den som gjort sig skyldig till överträdelsen inte åläggas att återföra något. Det ska vara möjligt att bestämma storleken av den uppkomna vinsten eller den undvikna förlusten eller kostnaden. Beträffande undvikna kostnader torde det vara svårt att exakt fastställa omfattningen av en besparing. Kraven bör inte ställas allt för högt, utan en rimlig bedömning av vilka kostnader som ett agerande i enlighet med den skyldighet som har åsidosatts hade inneburit, bör kunna läggas till grund för beräkningen (jfr prop. 2016/17:22 s. 386–387). Det måste vara möjligt att konstatera att fördelen har uppkommit som en följd av regelöverträdelsen, dvs. det finns ett adekvat orsakssamband. Ett återförande av ett belopp motsvarande den fastställda vinsten eller undvikna förlusten hindrar inte att också t.ex. en sanktionsavgift tas ut för överträdelsen.

Enligt *andra stycket* tillfaller det belopp som återförs staten.

7 § Frågor om ingripande mot fysiska personer enligt 5 § tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Ett sanktionsföreläggande innebär att den fysiska personen föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp.

När föreläggandet har godkänts, gäller det som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

Paragrafen reglerar förfarandet för beslut om sanktioner genom sanktionsföreläggande. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 6 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 9 a § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Enligt *första stycket* ska ingripanden mot en fysisk person för överträdelse av ett företag som omfattas av Mica-förordningen tas upp av Finansinspektionen genom sanktionsföreläggande.

Enligt *andra stycket* innebär ett sanktionsföreläggande att den som bedöms vara ansvarig för en överträdelse föreläggs att inom en viss tid godkänna en sanktion som är bestämd till tid eller belopp. Tidsfristen bör vara så lång att personen i fråga får skäligt rådrum att ta ställning till Finansinspektionens påståenden.

Enligt *tredje stycket* gäller ett godkänt sanktionsföreläggande som ett domstolsavgörande som fått laga kraft. Ett godkänt sanktionsföreläggande som avser sanktionsavgift kan därmed verkställas enligt utskönningsbalkens bestämmelser (3 kap. 1 §). Ett godkännande som görs efter den tid som angetts i föreläggandet är utan verkan.

8 § Ett sanktionsföreläggande ska innehålla uppgift om

1. den fysiska person som föreläggandet avser,
2. överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den,

3. de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen, och

4. den sanktion som föreläggs personen.

Föreläggandet ska också innehålla en upplysning om att ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om föreläggandet inte godkänns inom den tid som Finansinspektionen anger.

Paragrafen anger vilka uppgifter ett sanktionsföreläggande ska innehålla. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 7 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 9 b § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

För att kunna identifiera en överträdelse och avgränsa den mot andra förfaranden måste ett sanktionsföreläggande innehålla vissa specifika uppgifter.

Enligt *första stycket* ska ett sanktionsföreläggande innehålla uppgift om den fysiska person som föreläggandet avser, överträdelsen och de omständigheter som behövs för att känneteckna den, de bestämmelser som är tillämpliga på överträdelsen och den sanktion som föreläggs personen (*punkterna 1–4*). Med de omständigheter som behövs för att känneteckna överträdelsen avses en beskrivning av vad som läggs den berörda fysiska personen till last. Genom Finansinspektionens uppgifter ska mottagaren av föreläggandet enkelt kunna förstå vad inspektionen hävdar att han eller hon har gjort sig skyldig till och därigenom kunna bedöma hur föreläggandet ska bemötas. Av föreläggandet bör det framgå under vilken tid och på vilken plats som överträdelsen har ägt rum samt vilken juridisk person som har begått den. Dessutom bör det framgå varför Finansinspektionen anser att den juridiska personens överträdelse är allvarlig och på vilka grunder inspektionen bedömer att den fysiska personen i fråga har orsakat överträdelsen uppsåtligen eller av grov oaktsamhet. Bestämmelsen är uppbyggd på liknande sätt som 48 kap. 6 § rättegångsbalken, som avser strafföreläggande.

Enligt *andra stycket* ska sanktionsföreläggandet även innehålla en upplysning om att en ansökan om sanktion kan komma att ges in till domstol, om den fysiska personen i fråga inte godkänner föreläggandet inom den tid som Finansinspektionen anger.

9 § Om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid, får Finansinspektionen ansöka hos domstol om att sanktion ska beslutas. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande av Finansinspektionens beslut om ingripande mot företaget för samma överträdelse.

Ett sanktionsföreläggande är utan verkan, om föreläggandet inte har delgetts den som det riktas mot inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum. I ett sådant fall får inte heller någon sanktion enligt första stycket beslutas.

Paragrafen anger vad som gäller i fråga om domstolsprövning för det fall ett sanktionsföreläggande inte har godkänts. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 8 och 9 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 9 c och 9 d §§ LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Enligt *första stycket* får Finansinspektionen ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att sanktion ska beslutas om ett sanktionsföreläggande inte har godkänts inom angiven tid. En sådan ansökan ska göras hos den förvaltningsrätt som är behörig att pröva ett överklagande

av Finansinspektionens beslut om ingripande mot ett företag som omfattas av Mica-förordningen för samma överträdelse, dvs. Förvaltningsrätten i Stockholm.

Enligt *andra stycket* får en sanktion mot en fysisk person för en överträdelse bara beslutas om sanktionsföreläggandet har delgetts personen inom två år från den tidpunkt då överträdelsen ägde rum, oavsett om sanktionsföreläggandet blivit föremål för domstolsförfarande eller inte. Vid delgivning av ett sanktionsföreläggande får det i normala fall anses vara olämpligt att använda kungörelsedelgivning och andra delgivningsformer enligt 3 § *andra stycket*, 34–38 och 47–51 §§ delgivningslagen (jfr 4 § den lagen).

10 § Sanktionsavgiften för en juridisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade
 - a) 5 000 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83 i EU-förordningen,
 - b) 2 500 000 euro vid överträdelser av artikel 88 i EU-förordningen,
 - c) 15 000 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 89–92 i EU-förordningen,
2. en andel av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå som motsvarar
 - a) 3 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14 i EU-förordningen,
 - b) 5 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 59, 60, 64 och 65–83
 - c) 12,5 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46, 47, 48–51 och 53–55 i EU-förordningen,
 - d) 2 procent vid överträdelser av artikel 88 i EU-förordningen,
 - e) 15 procent vid överträdelser av någon av artiklarna 89–91 i EU-förordningen,och
3. ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa, och som motsvarar
 - a) två gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46, 47, 48–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83, i EU-förordningen, och
 - b) tre gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i EU-förordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift för en juridisk person som bedriver verksamhet som omfattas av Mica-förordningen. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Enligt *punkt 1* får sanktionsavgiften fastställas till ett belopp som per den 29 juni 2023 motsvarade ett visst belopp i euro. Vid omräkning mellan euro och svenska kronor tillämpas den s.k. fixingkursen som dagligen fastställs av Nasdaq Stockholm AB och publiceras på Riksbankens webbplats. Enligt fixingkursen den 29 juni 2023 motsvarade 1 euro 11,7425 svenska kronor.

Enligt *punkt 2* får sanktionsavgiften uppgå till en viss andel av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå. Företagets omsättning beräknas utifrån de redovisningsregler som gäller för företaget. Omsättningen på koncernnivå bör bestämmas utifrån den senast tillgängliga koncernredovisning som godkänts av ledningsorganet för det yttersta moderföretaget (artikel 111.2 *andra stycket* Mica-förordningen).

I *punkt 3* anges att sanktionsavgiften får uppgå till ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa. Termen vinst avser ett nettobelopp som omfattar de intäkter som erhållits och de förluster som undvikits, dvs. den fördel som erhållits.

11 § Sanktionsavgiften för en fysisk person ska fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade
 - a) 700 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83,
 - b) 1 000 000 euro vid överträdelser av artikel 88 i EU-förordningen,
 - c) 5 000 000 euro vid överträdelser av någon av artiklarna 89–92 i EU-förordningen, och
2. ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa, och som motsvarar
 - a) två gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46, 47, 48–51, 53–55, 59, 60, 64 och 65–83 i EU-förordningen, och
 - b) tre gånger vinsten vid överträdelser av någon av artiklarna 88–92 i EU-förordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift för en fysisk person som bedriver verksamhet som omfattas av Mica-förordningen eller en företrädare för en juridisk person. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Enligt *punkt 1* får sanktionsavgiften uppgå till ett belopp som per den 29 juni 2023 motsvarade ett visst belopp i euro. I fråga om vilken valutakurs som bör tillämpas vid omräkning mellan euro och svenska kronor, se författningskommentaren till 9 § 1.

Enligt *punkt 2* ska sanktionsavgiften kunna uppgå till ett belopp som sätts i förhållande till den vinst som företaget gjort till följd av regelöverträdelsen, om detta går att fastställa. Vad gäller termen vinst, se författningskommentaren till 9 § 3.

12 § Vid andra överträdelser än de som följer av 10 och 11 §§ ska sanktionsavgiften för en fysisk eller juridisk person fastställas till högst det högsta av

1. ett belopp i svenska kronor som den 29 juni 2023 motsvarade 5 000 000 euro,
2. tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,
3. två gånger den vinst som företaget gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa.

Avgiften får inte vara så stor att företaget därefter inte uppfyller kraven i EU-förordningen.

Avgiften tillfaller staten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgift för fysiska och juridiska personer vid överträdelser av andra regelverk än Mica-förordningen, t.ex. överträdelser av TFR-förordningen eller penningtvättslagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

Enligt *punkt 1* får sanktionsavgiften fastställas till ett belopp som per den 29 juni 2023 motsvarade 5 000 000 euro. I fråga om vilken valutakurs som bör tillämpas vid omräkning mellan euro och svenska kronor, se författningskommentaren till 9 § 1.

Enligt *punkt 2* får sanktionsavgiften uppgå till tio procent av företagets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå. Vad gäller omsättningens beräkning, se författningskommentaren till 9 § 2.

I *punkt 3* anges att sanktionsavgiften får uppgå till två gånger den vinst som företaget gjort till följd av överträdelsen, om beloppet går att fastställa. Vad gäller termen vinst, se författningskommentaren till 9 § 3.

13 § Sanktionsavgiften får inte vara så stor att företaget därefter inte uppfyller kraven i EU-förordningen.

Om en överträdelse har skett under företagets första verksamhetsår eller om uppgifter om omsättningen annars saknas eller är bristfälliga, får omsättningen uppskattas när den högsta sanktionsavgiften ska beräknas enligt 10–12 §§.

Sanktionsavgiften tillfaller staten.

Paragrafen innehåller allmänna bestämmelser om beräkningen av sanktionsavgiften. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 10 och 11 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 8 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.4.

I *första stycket* anges att sanktionsavgiften inte får bestämmas till ett belopp som är så stort att företaget därefter inte uppfyller kraven i Mica-förordningen, t.ex. försiktighetskravet i artikel 67. Det förhindrar att uttaget av sanktionsavgiften får till följd att auktorisation att driva verksamhet enligt Mica-förordningen eller annan rörelse reglering måste återkallas.

I *andra stycket* anges att omsättningen får uppskattas i vissa fall.

I *tredje stycket* anges att sanktionsavgiften tillfaller staten.

14 § Vid valet av ingripande ska Finansinspektionen ta hänsyn till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, överträdelsens inverkan på kunders intressen, andra skador som uppstått och graden av ansvar för den som har begått överträdelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 13 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 b § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Uppräkningen av omständigheter i paragrafen är inte uttömmande, utan en sammanvägd bedömning av alla relevanta omständigheter ska göras. Sanktionerna ska alltid vara proportionerliga i förhållande till överträdelsen och ligga på en sådan nivå att de är avskräckande. I fråga om varaktighet gäller att en överträdelse som har pågått under lång tid i allmänhet är mer klandervärd än en som har varat kortare tid.

Att graden av ansvar hos den som har begått överträdelsen ska beaktas innebär att en överträdelse som begås medvetet typiskt sett bör motivera en strängare sanktion än en överträdelse som orsakas av oaktsamhet. Att en överträdelse begås i vinningssyfte eller för att vilseleda bör i allmänhet inverka i försvårande riktning. I 15 § anges ytterligare några omständigheter som ska beaktas som försvårande respektive förmildrande. Bestämmelser om att Finansinspektionen i vissa fall får avstå från

ingripande finns i 17 §. Finansinspektionen kan utifrån vad som är motiverat i det enskilda fallet välja att ingripa med en eller flera sanktionsåtgärder. Om flera åtgärder används, måste inspektionen se till att sanktionerna sammantaget är väl avvägda.

15 § Utöver det som anges i 14 § ska det i försvårande riktning beaktas om den som har begått överträdelsen tidigare har begått en överträdelse av regelverket. Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

I förmildrande riktning ska det beaktas om den som har begått överträdelsen

1. i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat Finansinspektionens utredning, och

2. snabbt upphört med överträdelsen eller snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om omständigheter som ska beaktas vid valet av ingripande. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 14 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 c § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Enligt *första stycket* ska Finansinspektionen, utöver det som anges i 14 §, i försvårande riktning beakta om företaget eller den fysiska personen tidigare har begått en överträdelse (artikel 112.1 h i Mica-förordningen). Vid denna bedömning ska särskild vikt fästas vid om överträdelserna är likartade och den tid som har gått mellan de olika överträdelserna.

Enligt *andra stycket 1* ska Finansinspektionen i förmildrande riktning beakta om den som har begått överträdelsen i väsentlig utsträckning genom ett aktivt samarbete har underlättat inspektionens utredning (artikel 112.1 g i Mica-förordningen). Att en person endast medverkar i utredningen på Finansinspektionens begäran och svarar på inspektionens frågor är inte tillräckligt för att detta krav ska anses uppfyllt. Det krävs i stället att samarbetet i väsentlig utsträckning har underlättat utredningen. Det kan handla om att personen i fråga självmant för fram viktig information som Finansinspektionen inte redan har. Särskilt stort avseende bör fästas vid om det är personen själv som frivilligt anmäler överträdelsen till Finansinspektionen och det är först genom de uppgifter som personen lämnar som inspektionen får tillräckligt underlag för att ingripa mot överträdelsen. Bestämmelsen ska inte tolkas motsatsvis på så sätt att den som förnekar en överträdelse eller försvårar utredningen drabbas av en hårdare sanktion än vad som annars hade blivit fallet.

Enligt *andra stycket 2* ska Finansinspektionen i förmildrande riktning även beakta om den som har begått överträdelsen snabbt upphört med densamma eller snabbt verkat för att överträdelsen ska upphöra, sedan den anmälts till eller påtalats av inspektionen (jfr artikel 112.1 a i Mica-förordningen).

Uppräkningen av omständigheter i paragrafen är inte uttömmande, utan en sammanvägd bedömning av alla relevanta omständigheter ska göras. Att en person har förlorat sin anställning eller ålagts att betala ett skadestånd på grund av överträdelsen bör t.ex. kunna beaktas i förmildrande riktning.

16 § Finansinspektionen får avstå från ingripande, om

1. överträdelsen är ringa eller ursäktlig,
2. rättelse sker,
3. någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot den som begått överträdelsen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga, eller
4. det finns andra särskilda skäl.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Finansinspektionen får avstå från ingripande i vissa fall. Den är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 16 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 1 b § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Enligt paragrafen får Finansinspektionen avstå från ingripande om en överträdelse är ringa eller ursäktlig, om företaget eller den fysiska personen gör rättelse eller om den fysiska personen verkat för att företaget gör rättelse eller om någon annan myndighet eller något annat organ har vidtagit åtgärder mot företaget eller den fysiska personen och dessa åtgärder bedöms tillräckliga. Finansinspektionen får även avstå från ingripande om det annars finns särskilda skäl. Vad som utgör särskilda skäl får bedömas från fall till fall och bedömningen bör ta hänsyn till utvecklingen på finansmarknadsområdet.

17 § När sanktionsavgiftens storlek ska bestämmas, ska särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 14 och 15 §§ samt till företagets eller dess företrädares finansiella ställning och, om det går att bestämma, den vinst som företaget eller den fysiska personen gjort till följd av överträdelsen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilka omständigheter som ska beaktas när sanktionsavgiftens storlek ska fastställas. Paragrafen är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 15 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering och 15 kap. 9 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.6.

Enligt paragrafen ska när sanktionsavgiftens storlek fastställs särskild hänsyn tas till sådana omständigheter som anges i 14 och 15 §§ samt till företagets eller den fysiska personens finansiella ställning (jfr artikel 112.1 d i Mica-förordningen) och, om det går att bestämma, den vinst som den personen gjort till följd av överträdelsen (jfr artikel 112.1 e i Mica-förordningen). När det gäller termen vinst, se författningskommentaren till 9 §. Uppräkningen av omständigheter som ska beaktas är inte uttömmande.

18 § En sanktionsavgift ska betalas till Finansinspektionen inom 30 dagar efter det att ett beslut eller en dom om att ta ut avgiften har fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkänts eller inom den längre tid som anges i beslutet eller föreläggandet.

Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift får verkställas enligt utskönningsbalken, om avgiften inte har betalats inom den tid som anges i första stycket. Om sanktionsavgiften inte har betalats inom den tiden, ska Finansinspektionen lämna avgiften för indrivning.

En sanktionsavgift som har beslutats faller bort i den utsträckning verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fick laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes.

Paragrafen innehåller bestämmelser om verkställighet av beslut om sanktionsavgift. Den är utformad efter förebild av bl.a. 3 kap. 17–20 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om

gräsrotsfinansiering och 15 kap. 11–14 § LBF. Övervägandena finns i avsnitt 6.7.

I *första stycket* anges inom vilken tid en sanktionsavgift ska betalas. Av 3 kap. 1 § första stycket 6 utsökningsbalken följer att en förvaltningsmyndighets beslut får verkställas enligt den lagen om det finns en särskild föreskrift om detta. *Andra stycket första meningen* innebär att Finansinspektionens beslut om sanktionsavgift kan verkställas utan domstolsförfarande. Om avgiften inte betalas i tid ska Finansinspektionen enligt *andra stycket andra meningen* lämna den för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Om verkställighet inte har skett inom fem år från det att beslutet eller domen om att ta ut avgiften fått laga kraft eller sanktionsföreläggandet godkändes faller sanktionsavgiften bort enligt *tredje stycket*.

4 kap.

1 § Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande enligt denna lag får inte överklagas.

Andra beslut som Finansinspektionen meddelar enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överklagande. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Enligt *första stycket* får Finansinspektionens beslut om sanktionsföreläggande beträffande sanktionsavgift för en fysisk person inte överklagas. Ett godkänt sanktionsföreläggande kan inte angripas med ordinära rättsmedel. I undantagsfall kan det dock vara möjligt att beviljas resning enligt 37 b § förvaltningsprocesslagen (1971:291). Resning förutsätter att det på grund av något särskilt förhållande finns synnerliga skäl att pröva saken på nytt.

Enligt *andra stycket* får Finansinspektionens andra beslut enligt lagen överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Överklagande sker till den förvaltningsrätt inom vars domkrets som ärendet först har prövats (14 § [1971:289] om allmänna förvaltningsdomstolar). Närmare bestämmelser om överklagande finns i förvaltningslagen (2017:900). Vissa beslut om att genomföra undersökningar efter beslut av domstol enligt lagen om kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning ska enligt den lagen överklagas till Stockholms tingsrätt (se författningskommentaren till 2 kap. 5 §).

Om förvaltningsrättens dom överklagas, krävs enligt *tredje stycket* prövningstillstånd i kammarrätten.

Bestämmelser om verkställighet av Finansinspektionens beslut finns i 35 § förvaltningslagen.

2 § Om Finansinspektionen inte meddelar beslut om auktorisation inom sex månader från det att en fullständig ansökan gavs in, ska inspektionen underrätta sökanden om skälen för detta. Sökanden får därefter begära förklaring av allmän förvaltningsdomstol om att ärendet onödigt uppehålls.

En begäran om en förklaring som avses i första stycket ska göras hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande av domstolens beslut till kammarrätten.

Om Finansinspektionen inte har meddelat ett beslut om auktorisation enligt artikel 16 i EU-förordningen inom sex månader, eller beslut om auktorisation enligt artikel 59 i EU-förordningen inom tre månader från det att en förklaring enligt första stycket har lämnats, ska ansökan anses ha avslagits.

Paragrafen innehåller bestämmelser om s.k. dröjsmålstan. Övervägandena finns i avsnitt 7.

Ett företag som har ansökt om auktorisation för att bedriva verksamhet enligt Mica-förordningen får enligt *första stycket* begära en förklaring av allmän förvaltningsdomstol att ärendet onödigt uppehålls. En sådan begäran får göras när Finansinspektionen inte har meddelat ett beslut inom sex månader från det att en ansökan som innehåller alla de uppgifter som krävs har lämnats in (artikel 113 i Mica-förordningen). Om tidsfristen har löpt ut ska Finansinspektionen underrätta sökanden om skälet för dröjsmålet. Vid en dröjsmålstan har domstolen i princip endast att pröva om ärendet är färdigt för avgörande och att samtliga handlingar och uppgifter som behövs som underlag för beslutet har lämnats in. En begäran om förklaring kan därför vara aktuell om Finansinspektionen inte begär kompletteringar inom sexmånadersfristen.

En begäran om en förklaring ska, enligt *andra stycket*, göras hos allmän förvaltningsdomstol och om förvaltningsrättens beslut överklagas krävs prövningstillstånd i kammarrätten.

Enligt *tredje stycket* ska en ansökan anses ha avslagits om Finansinspektionen trots domstolens förklaring inte handlägger ärendet genom att fatta beslut eller begära komplettering av ansökan inom sex månader för en ansökan om auktorisation enligt artikel 18 i Mica-förordningen och inom tre månader för en ansökan om auktorisation enligt artikel 59 i Mica-förordningen. Tidsfristen motsvarar den tid inom vilken Finansinspektionen ska besluta om att bevilja eller avslå en komplett ansökan om auktorisation. Först därefter kan sökanden överklaga och få en prövning i sak.

3 § Ett beslut om föreläggande eller förbud enligt denna lag får förenas med vite.

Paragrafen innehåller en bestämmelse om vite. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Enligt paragrafen får ett föreläggande eller förbud enligt lagen förenas med vite. Det är däremot inte möjligt att förena ett sanktionsföreläggande enligt 3 kap. 6 § med vite. Exempel på förelägganden som enligt lagen kan förenas med vite är förelägganden att vidta viss åtgärd eller upphöra med visst agerande enligt 3 kap. 2 § första stycket 1, föreläggande om förbud att vara styrelseledamot, verkställande direktör eller ersättare för någon av dem enligt 3 kap. 5 §, handla med kryptotillgångar för egen räkning enligt 3 kap. 12 § och förelägganden att tillhandahålla uppgifter, handlingar eller annat enligt 2 kap. 2 §.

Finansinspektionen har inte rätt att besluta om utdömande av vite, utan får enligt allmänna bestämmelser ansöka hos allmän förvaltningsdomstol om att vitet ska dömas ut. Allmänna bestämmelser om viten finns i lagen (1985:206) om viten.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 30 december 2024.
2. Genom lagen upphävs lagen (2024:000) om prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.
3. Ingripande enligt denna lag får inte ske för överträdelse som har ägt rum före ikraftträdandet.
4. Ett företag som före den 30 december 2024 bedriver verksamhet som kräver auktorisation enligt artikel 63 i EU-förordningen ska få fortsätta att bedriva verksamhet till och med den 30 september 2025. Om ett sådant företag före den 1 oktober 2025 har gett in en ansökan om auktorisation, får företaget fortsätta med verksamheten till den tidpunkt som en ansökan om auktorisation har prövats slutligt.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

I *punkt 1* anges när lagen träder i kraft.

Punkt 2 innebär att genom lagen upphävs den föreslagna lagen om prövning av ärenden enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Punkt 3 innebär att ingripande enligt lagen inte får ske för överträdelse som har ägt rum före ikraftträdandet. För överträdelse av de bestämmelser i Mica-förordningen som har börjat tillämpas och har inträffat före ikraftträdandet finns bara möjlighet att ingripa i den utsträckning som befintliga bestämmelser om sanktioner i tillämplig rörelselagstiftning ger en sådan möjlighet, t.ex. lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet.

Av *punkt 4* följer att ett företag som före ikraftträdandet av Mica-förordningen bedriver verksamhet som kräver auktorisation enligt artikel 63 i förordningen, ska få fortsätta att bedriva verksamhet utan auktorisation som längst till och med den 30 september 2025. Om företaget ansökt om auktorisation och ansökan har beviljats eller avslagits före den 1 oktober 2025 får verksamheten bedrivas fram till den tidpunkt då ansökan har prövats slutligt.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet

1 § I denna lag avses med

1. valutaväxling: yrkesmässig handel med utländska sedlar och mynt samt resecheckar utställda i utländsk valuta,
2. annan finansiell verksamhet: yrkesmässig verksamhet som består i att utföra en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2, 3 och 5–12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, och
3. finansiellt institut: fysisk eller juridisk person som ägnar sig åt valutaväxling eller annan finansiell verksamhet, och
4. kvalificerat innehav: detsamma som i 1 kap. 5 § 15 lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Paragrafen innehåller definitioner. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *punkt 2* innebär att yrkesmässig verksamhet som består i förvaltning av eller handel med virtuell valuta inte längre omfattas av

lagens tillämpningsområde. Sådan verksamhet regleras i stället genom Mica-förordningen och den nya lagen.

11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål

5 kap.

10 § Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i

- 8 kap. 2 a § lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument,
- 2 kap. 20 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder,
- 1 kap. 11 § lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,
- 6 kap. 8 § lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat,
- 1 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,
- 3 kap. 14 § lagen (2010:751) om betaltjänster,
- 19 kap. 46 § försäkringsrörelselagen (2010:2043),
- 3 kap. 14 § lagen (2011:755) om elektroniska pengar,
- 8 kap. 25 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,
- 6 kap. 11 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,
- 16 kap. 37 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,
- 1 kap. 7 § lagen (2021:899) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om gräsrotsfinansiering,
- 1 kap. 6 § lagen (2022:1746) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om en paneuropeisk privat pensionsprodukt (PEPP-produkt),
- 1 kap. 4 § lagen (2023:0000) om clearing och avveckling av betalningar, och
- 1 kap. 5 § lagen (2024:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

I de lagar som anges i första stycket finns även bestämmelser om meddelandeförbud och ansvarsbestämmelser för den som bryter mot ett sådant förbud.

Paragrafen innehåller upplysningar om i vilka andra lagar det finns bestämmelser om uppgiftsskyldighet och meddelandeförbud. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Första stycket femtonde strecksatsen, som är ny, är en följd av den nya lagen som innehåller bestämmelser om uppgiftsskyldighet, meddelandeförbud och ansvar (1 kap. 5–7 §§).

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse

15 kap.

1 a § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett kreditinstituts styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om kreditinstitutet

1. har fått tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. i strid med 14 kap. 4 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,
3. i strid med 14 kap. 4 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier eller andelar i institutet samt storleken på innehaven,
4. inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3 c, 4, 4 a, 4 c eller 5 § eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 5,
5. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om efterlevnaden av skyldigheten att uppfylla kapitalbaskraven enligt artikel 92 i tillsynsförordningen, i strid med artikel 430.1 i den förordningen,
6. låter bli att rapportera eller lämnar ofullständig eller felaktig information till Finansinspektionen när det gäller data som avses i artikel 430a i tillsynsförordningen,
7. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om en stor exponering i strid med artikel 394.1 i tillsynsförordningen,
8. låter bli att lämna information till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om likviditet i strid med artikel 415.1 och 415.2 i tillsynsförordningen,
9. låter bli att lämna uppgifter till Finansinspektionen eller lämnar ofullständig eller felaktig information om sin bruttosoliditet i strid med artikel 430.1 och 430.2 i tillsynsförordningen,
10. vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i strid med artikel 412 i tillsynsförordningen,
11. utsätter sig för en exponering som överskrider gränserna enligt artikel 395 i tillsynsförordningen,
12. är exponerat för kreditrisken i en värdepapperiseringsposition utan att uppfylla villkoren i artikel 405 i tillsynsförordningen,
13. låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med någon av artiklarna 431.1–431.3 och 451.1 i tillsynsförordningen,
14. gör betalningar till innehavare av instrument som ingår i institutets kapitalbas i strid med 8 kap. 3 och 4 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar eller artikel 28, 51 eller 63 i tillsynsförordningen, när dessa artiklar förbjuder sådana betalningar till innehavare av instrument som ingår i kapitalbasen,
15. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen,
16. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849*,
17. har tillåtit en styrelseledamot, verkställande direktören eller ersättare för någon av dem att åta sig ett sådant uppdrag i institutet eller kvarstå i institutet trots att kraven i 3 kap. 2 § första stycket 4 eller 5, 10 kap. 8 a–8 c §§ eller 12 kap. 6 a–6 c §§ eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 1 § 3 inte är uppfyllda,
18. i strid med 6 a kap. 1 eller 2 § låter bli att upprätta eller lämna in en återhämtningsplan eller en koncernåterhämtningsplan,
19. i strid med 6 b kap. 11 § låter bli att anmäla att koncerninternt finansiellt stöd ska lämnas,
20. i strid med 13 kap. 4 a och 5 a §§ låter bli att underrätta Finansinspektionen om institutet fallerar eller sannolikt kommer att falla,

21. inte uppfyller kravet på kapitalbas och kvalificerade skulder enligt 4 kap. lagen (2015:1016) om resolution eller i strid med 28 kap. 1 § samma lag låter bli att lämna begärda upplysningar till Riksgäldskontoret,

22. är ett moderföretag enligt artikel 4.1.15 i tillsynsförordningen och inte uppfyller kraven i del tre, fyra, sex eller sju i den förordningen eller 2 kap. 1 eller 2 § lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på grupp- eller undergruppsnivå,

23. omfattas av tillståndsplikt enligt lagen (2003:1223) om utgivning av säkerställda obligationer och

a) har fått tillstånd att ge ut säkerställda obligationer genom att lämna falska uppgifter eller på något annat otillbörligt sätt,

b) driver verksamhet med säkerställda obligationer utan tillstånd,

c) ger ut säkerställda obligationer som inte uppfyller 3 kap. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11 eller 15 § eller 16 § andra stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer,

d) låter bli att lämna information eller lämnar ofullständig eller felaktig information i strid med 3 kap. 16 § första stycket lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

e) vid upprepade tillfällen eller systematiskt låter bli att hålla likvida tillgångar i en sådan likviditetsbuffert som avses i 3 kap. 9 a § lagen om utgivning av säkerställda obligationer, eller

24. låter bli att lämna uppgifter om sin verksamhet med säkerställda obligationer till Finansinspektionen eller lämnar ofullständiga eller felaktiga uppgifter i strid med 13 kap. 3 §.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillstånds- eller underrättelseskyldighet enligt 14 kap. 1 eller 3 § för förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i institutet, ska första stycket 2 och 3 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier eller andelar.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om institutets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre år och högst tio år, inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett kreditinstitut, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot fysiska personer i ett kreditinstituts ledning. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket 16* är en följd av den nya TFR-förordningen.

11.5 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

30 kap.

23 a § Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillsyn över efterlevnaden av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849* och lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen för uppgift i en anmälan eller utsaga om överträdelse av bestämmelse som gäller för den som myndighetens verksamhet avser, om uppgiften kan avslöja anmälarens identitet.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sekretess i en statlig myndighetsverksamhet med tillsyn enligt TFR-förordningen och penningtvättslagen. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

11.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

1 kap.

8 § Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849 ska inte tillämpas på överföringar av medel inom Sverige till en betalningsmottagares betalkonto som uteslutande möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om förutsättningarna enligt artikel 2.5 a-c i förordning (EU) 2023/1113 är uppfyllda.

Paragrafen innehåller bestämmelser om undantag för vissa betalningstransaktioner från TFR-förordningens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen är en följd av den nya TFR-förordningen.

8 kap.

8 § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i betalningsinstitutets styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktksamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos ett betalningsinstitut, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot betalningsinstitut. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

15 a § När det är fråga om en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*, ska den sanktionsavgift som kan beslutas enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av betalningsinstitutets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,
2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgiftens storlek. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

21 § Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 § att göra rättelse, om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte drivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *förordning (EU) 2023/1113*.

Om ett utländskt företag som i Sverige tillhandahåller betaltjänster från en filial eller genom ett ombud enligt 3 kap. 26 § inte driver denna verksamhet i enlighet med bestämmelserna i denna lag, ska Finansinspektionen så snart det kan ske underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Finansinspektionen får förelägga företaget att göra rättelse om dess verksamhet med betaltjänster i Sverige inte drivs i enlighet med 4 och 5–5 b kap.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att påbörja nya betalningstransaktioner här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot utländska företag. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

23 a § Vid en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad betaltjänstleverantör som är en juridisk person genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

Om den registrerade betaltjänstleverantören är en fysisk person, får sanktionsavgift beslutas endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Avgiften tillfaller staten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot registrerade betaltjänstleverantörer. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

23 b § Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i en registrerad betaltjänstleverantörs styrelse eller är dess verkställande direktör eller på motsvarande sätt företräder betaltjänstleverantören, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade betaltjänstleverantören har befunnits ansvarig för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtlig eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en registrerad betaltjänstleverantör, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot fysiska personer i en registrerad betaltjänstleverantörs ledning. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

11.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:755) om elektroniska pengar

5 kap.

8 a § Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i styrelsen för institutet för elektroniska pengar eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om institutet har befunnits ansvarigt för en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849*.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, upprepad eller systematisk och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller
2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot fysiska personer som ingår i ledningen i ett institut för elektroniska pengar. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

15 a § När det är fråga om överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113* ska sanktionsavgiften som kan beslutas enligt 14 § uppgå till lägst 5 000 kronor och som högst fastställas till det högsta av

1. tio procent av institutets omsättning närmast föregående räkenskapsår eller, i förekommande fall, motsvarande omsättning på koncernnivå,
2. två gånger den vinst som institutet gjort till följd av regelöverträdelsen, om beloppet går att fastställa, eller
3. ett belopp i kronor motsvarande fem miljoner euro.

Avgiften får inte vara så stor att institutet därefter inte uppfyller kraven i 3 kap. 2 §.

Paragrafen innehåller bestämmelser om sanktionsavgiftens storlek. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

21 § Finansinspektionen får förelägga ett utländskt företag som ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster i enlighet med 3 kap. 26 och 28 §§ att göra rättelse om utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte drivs enligt gällande bestämmelser om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i enlighet med *förordning (EU) 2023/1113*.

Om ett utländskt företag som i Sverige ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial eller tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud enligt 3 kap. 26 §, inte driver denna verksamhet i enlighet med bestämmelserna i denna lag, ska Finansinspektionen så snart det kan ske underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. Finansinspektionen får förelägga företaget att göra rättelse, om

1. det är fråga om ett företag som enligt 3 kap. 26 §

a) ger ut elektroniska pengar eller tillhandahåller betaltjänster genom filial i Sverige, eller

b) tillhandahåller betaltjänster, distribuerar elektroniska pengar eller löser in elektroniska pengar genom ombud i Sverige, och

2. utgivningen av elektroniska pengar eller tillhandahållandet av betaltjänster i Sverige inte drivs i enlighet med bestämmelserna i 4 kap. denna lag eller 4 och 5–5 b kap. lagen (2010:751) om betaltjänster.

Om ett företag inte följer ett föreläggande enligt första eller andra stycket, ska Finansinspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland.

Om rättelse inte sker, får Finansinspektionen förbjuda företaget att ge ut elektroniska pengar eller tillhandahålla betaltjänster här i landet. Innan förbud meddelas ska inspektionen underrätta den behöriga myndigheten i företagets hemland. I brådskande fall får inspektionen meddela förbud utan föregående underrättelse till myndigheten i företagets hemland. Denna ska dock underrättas så snart det kan ske.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripande mot utländska företag. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

23 a § Vid en överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*, som inte är ringa, får Finansinspektionen ingripa mot en registrerad utgivare av elektroniska pengar genom beslut om sanktionsavgift som bestäms i enlighet med 15 a §.

Avgiften tillfaller staten.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripande mot registrerade utgivare av elektroniska pengar. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

23 b § Finansinspektionen ska ingripa mot en person som ingår i den registrerade utgivarens styrelse eller är dess verkställande direktör, eller är ersättare för någon av dem, om den registrerade utgivaren har befunnits ansvarig för överträdelse av lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen eller en överträdelse av *förordning (EU) 2023/1113*.

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om överträdelsen är allvarlig, systematisk eller upprepad och personen i fråga uppsåtligt eller av grov oaktsamhet orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, inte får upprätthålla en funktion som avses i första stycket hos en utgivare av elektroniska pengar, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Paragrafen innehåller bestämmelser om ingripanden mot fysiska personer i ledningen hos en registrerad utgivare av elektroniska pengar. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *första stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

11.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

1 kap.

2 § Denna lag gäller för fysiska och juridiska personer som driver

1. bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

2. livförsäkringsrörelse, dock inte

a) sådan som drivs av försäkringsföreningar som har beviljats undantag enligt 1 kap. 19 d § försäkringsrörelselagen (2010:2043), eller

b) tjänstepensionsverksamhet enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag,

3. värdepappersrörelse enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. verksamhet som kräver ansökan hos Finansinspektionen enligt lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet,

5. försäkringsdistribution enligt lagen (2018:1219) om försäkringsdistribution, i fråga om sådan verksamhet rörande livförsäkring, bedriven av sådana försäkringsförmedlare som har tillstånd enligt 2 kap. 1 § den lagen eller bedriver verksamhet enligt 3 kap. 1 § andra stycket 2 eller 3 § den lagen,

6. verksamhet för utgivning av elektroniska pengar enligt lagen (2011:755) om elektroniska pengar,

7. fondverksamhet enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

8. verksamhet med att som betalningsinstitut tillhandahålla betaltjänster enligt lagen (2010:751) om betaltjänster,

9. verksamhet med att tillhandahålla betaltjänster enligt lagen om betaltjänster utan att vara betalningsinstitut, dock inte om verksamheten uteslutande avser kontoinformationstjänster,

10. verksamhet som förvaltare av alternativa investeringsfonder enligt lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

11. verksamhet med konsumentkrediter enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter,

12. verksamhet med bostadskrediter enligt lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter,

13. verksamhet som

a) leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 av den 7 oktober 2020 om europeiska leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937, om företaget är en juridisk person som är etablerad i Sverige,

b) leverantör av kryptotillgångstjänster enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 av den 31 maj 2023 om marknader för

kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,

14. verksamhet som fastighetsmäklare eller fastighetsmäklar företag med särskild registrering för hyresförmedling eller fullständig registrering enligt fastighetsmäklarlagen (2021:516),

15. spelverksamhet som bedrivs med licens eller registrering enligt spellagen (2018:1138),

16. yrkesmässig handel med varor, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp i kontanter uppgår till motsvarande 5 000 euro eller mer,

17. verksamhet enligt pantbankslagen (1995:1000),

18. verksamhet som auktoriserad eller godkänd revisor eller registrerat revisionsbolag,

19. yrkesmässig verksamhet som avser bokföringstjänster eller revisionstjänster som inte omfattas av 18,

20. yrkesmässig rådgivning avseende skatter och avgifter (skatterådgivare),

21. verksamhet som advokat eller advokatbolag, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

22. yrkesmässig verksamhet som annan oberoende jurist än den som avses i 21, till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § första stycket,

23. yrkesmässig verksamhet till den del verksamheten avser tjänster som anges i 4 § andra stycket och verksamhetsutövaren inte är en sådan person som avses i 18–22, eller

24. yrkesmässig verksamhet som avser förmedling, förvaring eller handel med konstverk, om det kan antas att det i verksamheten eller i en del av verksamheten genomförs eller kommer att genomföras transaktioner, enstaka eller sådana som kan antas ha samband, som innebär att ett utbetalt eller mottaget belopp uppgår till motsvarande 10 000 euro eller mer.

Vissa speltjänster får undantas från tillämpning av lagen eller bestämmelser i den enligt föreskrifter som meddelas med stöd av 8 kap. 1 § 1.

Paragrafen innehåller bestämmelser om lagens tillämpningsområde. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Punkt 13 b, som är ny, innebär att lagen gäller för leverantörer av kryptotillgångstjänster såsom de är definierade i Mica-förordningen, dvs. juridiska personer eller ett annat företag vars sysselsättning eller affärsverksamhet består i att yrkesmässigt tillhandahålla en eller flera kryptotillgångstjänster till kunder (artikel 3.15 i Mica-förordningen). Som kryptotillgångstjänster räknas tillhandahållande av förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning, drift av en handelsplattform för kryptotillgångar, utbyte av kryptotillgångar mot medel, utbyte av kryptotillgångar mot andra kryptotillgångar, utförande av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning, placering av kryptotillgångar, mottagande och överföring av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning, tillhandahållande av rådgivning om kryptotillgångar, tillhandahållande av portföljförvaltning av kryptotillgångar, tillhandahållande av överföringstjänster för kryptotillgångar för kunders räkning (artikel 3.16 i Mica-förordningen).

3 kap.

4 § En verksamhetsutövare ska vidta åtgärder för kundkännedom vid etableringen av en affärsförbindelse.

Om verksamhetsutövaren inte har en affärsförbindelse med kunden, ska åtgärder för kundkännedom vidtas

1. vid enstaka transaktioner som uppgår till ett belopp motsvarande 15 000 euro eller mer,

2. vid transaktioner som understiger ett belopp motsvarande 15 000 euro och som verksamhetsutövaren inser eller borde inse har samband med en eller flera andra transaktioner och som tillsammans uppgår till minst detta belopp, och

3. vid utförandet av sådana överföringar av medel som avses i artikel 3.9 i *Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 av den 31 maj 2023 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849*, om överföringen överstiger ett belopp motsvarande 1 000 euro.

Paragrafen innehåller bestämmelser om åtgärder som verksamhetsutövare ska vidta för kundkännedom. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *punkt 3* är en följd av den nya TFR-förordningen.

18 § När en korrespondentförbindelse som innefattar betalning etableras mellan en verksamhetsutövare som avses i 1 kap. 2 § första stycket 1–13 och ett kreditinstitut eller finansiellt institut från ett land utanför EES, ska verksamhetsutövaren utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–13 §§ åtminstone

1. inhämta tillräckligt med information om motparten för att kunna förstå verksamheten och utifrån offentligt tillgänglig information bedöma motpartens anseende och tillsynens kvalitet,

2. bedöma motpartens kontroller för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism,

3. dokumentera respektive instituts ansvar att vidta kontrollåtgärder och de åtgärder som det vidtar,

4. inhämta godkännande från en behörig beslutsfattare innan korrespondentförbindelsen ingås, och

5. förvissa sig om att motparten har kontrollerat identiteten på kunder som har direkt tillgång till konton hos kreditinstitutet eller det finansiella institutet och fortlöpande följer upp dessa kunder samt på begäran kan lämna relevanta kunduppgifter.

Därutöver ska en leverantör av kryptotillgångstjänster undersöka om motparten har tillstånd eller är registrerad för att driva sin verksamhet.

Om en leverantör av kryptotillgångstjänster i enlighet med 3 kap. 1 § första stycket avslutar en korrespondentförbindelse ska beslutet dokumenteras.

Paragrafen innehåller bestämmelser om korrespondentförbindelser. Ändringarna genomför artikel 19b i penningtvättsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.

I *andra stycket*, som är nytt, finns en särskild regel som gäller vid ingående av korrespondentförbindelse avseende kryptotillgångstjänster. Då ska leverantör av kryptotillgångstjänster även kontrollera om motparten i avtalsförhållandet har tillstånd eller är registrerad för att driva sin verksamhet.

Enligt penningtvättsdirektivet ska leverantörer av kryptotillgångstjänster uppdatera kundkännedomsuppgifter för korrespondentförbindelser regelbundet eller när nya risker uppstår i förhållande till motpartsensheten (artikel 19b.1 tredje stycket). Leverantören av kryptotillgångstjänster ska emellertid beakta de uppgifter som inhämtas och göra en riskbedömning och fastställa vilka lämpliga åtgärder som ska vidtas för att minska de risker som är förknippade med motpartsensheten (jfr 4 kap. 1 och 2 §§).

I *tredje stycket*, som är nytt, finns en särskild regel som gäller vid avslutande av korrespondentförbindelser avseende kryptotillgångstjänster. Om ett sådan förhållande avslutas på grund av risk för penningtvätt eller finansiering av terrorism ska det dokumenteras. Detta innebär att beslutet ska nedtecknas i skrift och det ska innehålla en motivering.

18 a § *Vid överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress ska en leverantör av kryptotillgångstjänster utöver åtgärder enligt 7, 8 och 10–13 §§*

1. identifiera kundens motpart, kontrollera motpartens identitet och utreda om motparten har en verklig huvudman,

2. inhämta ytterligare information om kryptotillgångarnas ursprung och destination,

3. löpande och vid behov följa upp enstaka transaktioner för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller finansiering av terrorism, eller

4. vidta andra åtgärder för att hantera risken för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Paragrafen innehåller bestämmelser om överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. Paragrafen genomför artikel 19a.1 i penningtvättsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.

I kapitlet finns bestämmelser om åtgärder för kundkännedom. I 16–18 §§ finns bestämmelser om skärpta åtgärder för kundkännedom. Enligt paragrafen ska leverantören av kryptotillgångstjänster vidta sådana skärpta åtgärder i fråga om överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. Fristående adress har samma innebörd som i artikel 3.20 i TFR-förordningen, dvs. en adress för distribuerad liggare som inte är kopplad till en leverantör av kryptotillgångstjänster eller en enhet som inte är etablerad i unionen och som tillhandahåller tjänster liknande dem som tillhandahålls av en leverantör av kryptotillgångstjänster.

Enligt 7 och 8 §§ ska leverantören av kryptotillgångstjänster identifiera sin egen kund, kontrollera dennes identitet och utreda om kunden har en verklig huvudman. Enligt *punkt 1* gäller motsvarande i fråga om kundens motpart.

Enligt 12 § ska leverantören av kryptotillgångstjänster inhämta information om affärsförbindelsens syfte och art. *Punkt 2* gäller inhämtande av ytterligare information om kryptotillgångarna, dvs. tillgångarnas ursprung eller destination.

Enligt 13 § ska leverantören av kryptotillgångstjänster löpande och vid behov följa upp pågående affärsförbindelser i syfte att säkerställa att kändedomen om kunden är aktuell och tillräcklig för att hantera den bedömda risken för penningtvätt eller terrorism. Enligt *punkt 3* gäller motsvarande i fråga om överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress.

Enligt *punkt 4* står det en leverantör av kryptotillgångstjänster fritt att vidta andra åtgärder för att minska och hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i samband med överföringar av kryptotillgångar till eller från en fristående adress.

Leverantörens riskreducerande åtgärder ska inbegripa en eller flera av åtgärderna som nämns i paragrafen (se artikel 19a.1).

5 kap.

4 § Om det är nödvändigt för att förebygga, upptäcka eller utreda penningtvätt eller finansiering av terrorism får verksamhetsutövare bevara handlingar och uppgifter enligt 3 § under en längre tid än fem år. Den sammanlagda tiden får dock inte överstiga tio år.

Första stycket gäller också i fråga om handlingar och uppgifter som ska bevaras enligt artikel 16 i *förordning (EU) 2023/1113*.

Paragrafen innehåller bestämmelser om bevarande av handlingar och uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

6 kap.

3 § Om en verksamhetsutövare med huvudkontor i en annan stat inom EES tillhandahåller tjänster som avses i 1 kap. 2 § första stycket 6, 8 eller 13 b i Sverige, får Finansinspektionen besluta att verksamhetsutövaren ska utse en central kontaktpunkt i Sverige med ansvar för att säkerställa att bestämmelserna i denna lag följs.

Paragrafen innehåller bestämmelser om att Finansinspektionen har möjlighet att besluta att vissa företag ska utse en central kontaktpunkt i Sverige. Ändringen i paragrafen genomför artikel 45.9 i penningtvättsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen innebär att även leverantörer av kryptotillgångstjänster omfattas av paragrafen.

4 § En verksamhetsutövare ska tillhandahålla ändamålsenliga rapporteringssystem för anställda, uppdragstagare och andra som på liknande grund deltar i verksamheten och som vill göra anmälningar om misstänkta överträdelser av bestämmelserna i denna lag eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

För verksamhetsutövare som omfattas av *förordning (EU) 2023/1113* ska rapporteringssystemen även möjliggöra anmälningar av misstänkta överträdelser av bestämmelserna i den förordningen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rapporteringssystem. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Ändringen i *andra stycket* är en följd av den nya TFR-förordningen.

Parallelluppställning

Direktiv

Svensk rätt

Penningtvättsdirektivet

Artikel 2.3.1 g och h

1 § lagen (1996:1006) om valutaväxling och annan finansiell verksamhet (LVA)

Artikel 3.2 g

1 kap. 2 § lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (PTL)

Artikel 3.8

3 kap. 18 § PTL

Artikel 3.18–20

Artiklarna 3.1.5 och 3.1.15 i Mica-förordningen och artikel 3.20 i TFR-förordningen

Artikel 18.5 och 6

Reglerna gäller Eba

Artikel 19 a

3 kap. 18 a § PTL

Artikel 19 b

3 kap. 18 § PTL

Artikel 24a

Reglerna gäller Eba

Artikel 45.9

6 kap. 3 § PTL

Artikel 47.1

1 § LVA, 7 kap. PTL, lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och spellagen (2018:1138)

Artikel 67

Reglerna behöver inte genomföras särskilt

Visselblåsardirektivet

Bilagan

Lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden